

СЛУЖ

НА ФЕДЕРАТИВНА НА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФНРЈ“ излегува по потреба, во српско, хрватско, словенечко и македонско издание. — Огласи по тарифата. — Текуќа сметка кај Народната банка на ФНРЈ за претплата, огласи и продажби бр. 1632-990389.

Среда, 16 јули 1952

БЕЛГРАД

БРОЈ 37

ГОД. VIII

Цена на овој број е 40.— дин. — Претплата за 1952 година изнесува 1600.— дин., а за странство 1500.— динари. — Редакција: Улица Кралевиќа Марка бр. 9 — Телефони: Редакција 28-838, Администрација 26-276, Продавно одделение 22-619, Тел. централа 23.610.

447.

Врз основа на чл. 1 од Законот за овластување на Владата на ФНРЈ за донесување уредби поради согласување односите во стопанството со новиот стопански систем. Владата на ФНРЈ, по предлог од Советот за народно здравје и социјална политика на Владата на ФНРЈ, донесува

УРЕДБА

ЗА НАГРАДУВАЊЕ УЧЕНИЦИТЕ ВО СТОПАНСТВОТО

Член 1

Учениците што се оспособуваат стручно за поодделни занимања (занает) во државните стопански претпријатија, дуќани и работилници, во задругите, задружните дуќани и работилници и во претпријатијата на задружните и општествените организации и кај приватните работодавци, за време на учењето примаат награда по одредбите од оваа уредба.

Член 2

Месечната награда им припаѓа на учениците во стопанството според годишните на учењето, и тоа:

- а) во I година учење најмалку — 1.000 динари
- б) во II година учење најмалку — 1.500 динари
- в) во III година учење најмалку — 2.000 динари

Во претпријатијата и занаетчишките дуќани што донесуваат свој тарифен правилник износите на наградите се определуваат со тарифниот правилник со придржување за најмалите износи од претходниот став. Во задругите и кај приватните работодавци износите на наградите се утврдуваат со колективен договор кој се склучува за платите на работниците, додека во работилниците на државните органи се утврдуваат тие со решение од надлежниот орган.

Наградите се исплатуваат од фондот на платите на претпријатијата и на други стопански организации односно установи.

Член 3

На корисниците од чл. 1 и 4 од Уредбата за додатоците на деца („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 48/51) им припаѓа за учениците во стопанството постојан додаток на деца.

Наградата на учениците во стопанството од чл. 2 на оваа уредба не влијае на примањето на постојаниот додаток на деца.

Член 4

Месечната награда по оваа уредба им припаѓа на учениците во соодветниот занос и за време на летниот односно полугодишниот одмор.

Член 5

Одредбите од оваа уредба не се однесуваат до учениците на индустриските школи.

Член 6

Наградите на учениците по оваа уредба ќе се исплатуваат од 1 јули 1952 година.

Член 7

Поблиски напатствија за спроведување на оваа уредба донесува Претседателот на Советот за народ-

но здравје и социјална политика на Владата на ФНРЈ во согласност со Претседателот на Советот за наука и култура на Владата на ФНРЈ.

Член 8

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“, на кој ден престануваат да важат сите прописи што се во спротивност со нејзините одредби.

9 јули 1952 година

Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за народно здравје,
и социјална политика,
др Павле Грегориќ, с. р.

448.

Врз основа на чл. 1 од Законот за овластување на Владата на ФНРЈ за донесување уредби поради согласување односите во стопанството со новиот стопански систем, а во врска со Основната уредба за установите со самостојно финансирање („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 18/52), Владата на ФНРЈ, по предлог од Советот за наука и култура на Владата на ФНРЈ, донесува

УРЕДБА

ЗА ЈАВНИТЕ РАДИОДИФУЗНИ СТАНИЦИ И ЗА РАДИОДИФУЗИЈАТА

I. Општи одредби

Член 1

Јавни радиодифузни станици можат да осниваат Владата на ФНРЈ и владата на народната република по претходно прибавено мислење од Одборот за радиодифузија.

Јавни радиодифузни станици можат да осниваат народните одбори на околината односно градот во согласност од републичкиот орган надлежен за наука и култура. Републичкиот орган надлежен за наука и култура пред да даде согласност за оснивање јавна радиодифузна станица ќе прибави за тоа претходно мислење од Одборот за радиодифузија.

Член 2

Јавните радиодифузни станици (во натамошниот текст: радиодифузна станица) се стопански установи со самостојно финансирање.

Член 3

Заработките на службениците и работниците на радиодифузната станица се определуваат со тарифниот правилник.

Тарифниот правилник го донесува управниот одбор на радиодифузната станица во согласност со надлежниот виши синдикален орган.

Член 4

Оснивачот може своето овластување во однос на поодделни радиодифузни станици да го пренесе на автономните единици односно народните одбори на околината или градот.

Член 5

Органи на радиодифузната станица се управниот одбор и директорот на радиодифузната станица.

Член 6

Радиодифузните станици се правни лица.

II. Органи на радиодифузната станица**Член 7**

Управниот одбор на радиодифузната станица се состои од претседател и членови. Бројот на членовите на управниот одбор го определува оснивачот на радиодифузната станица.

Управниот одбор го сочинуваат директорот на радиодифузната станица, претставници од поодделни општествени организации и претставници од работниот колектив на радиодифузната станица.

Оснивачот на радиодифузната станица го определува бројот на претставниците што ги избира работниот колектив за членови на управниот одбор, како и општествените организации кои делегираат свои претставници за членови на управниот одбор.

Оснивачот на радиодифузната станица го потврдува изборот на претставниците за работниот колектив на радиодифузната станица и на општествените организации за членови на управниот одбор.

Член 8

Претседателот на управниот одбор на радиодифузната станица го избираат членовите на управниот одбор за една година.

Директорот на радиодифузната станица не може да биде претседател на одборот.

Член 9

Управниот одбор особено е надлежен:

- да донесува правила на радиодифузната станица;
- да предложува предметка на приходите и расходите на радиодифузната станица;
- да донесува заклучоци за управувањето и да донесува смерници за работата и организацијата на радиодифузната станица;
- да донесува тарифен правилник за заработките на работниците и службениците;
- да се грижи за правилното применување на прописите за заработките на работниците и службениците воспоставени во радиодифузната станица;
- да решава за раслоделбата на средствата од фондовите на радиодифузната станица;
- да предложува завршна сметка.

Член 10

Директорот на радиодифузната станица се назначува од оснивачот на радиодифузната станица.

Директорот раководи непосредно со работењето на радиодифузната станица врз основа на законските прописи и правилата на радиодифузната станица и врз основа на заклучоците од управниот одбор.

Директорот е наредбодавец за извршување на предметката на приходите и расходите на радиодифузната станица.

Член 11

Заклучоците на управниот одбор се задолжителни за директорот кој е должен да го обезбеди нивното спроведување.

Член 12

Поблиски одредби за правата и должностите на управниот одбор и на директорот на радиодифузната станица ќе се предвидат со правилата на радиодифузната станица.

III. Финансирање на радиодифузната станица**Член 13**

Приходите на радиодифузната станица се приходи од радиопретплата и други приходи што ќе се определат со правилата на радиодифузната станица.

Член 14

Радио-ретплата се наплатува од држателот на радиоприемник кој го користи радиоприемникот, од трговските претпријатија што вршат промет со радиоприемници и од занаетчиските дуќани за поправање на радиоприемници.

Радио-ретплата се наплатува во определен износ врз основа на тарифата.

Тарифата за плаќањето на радио-ретплата ја донесува надлежниот државен орган.

Владата на народната република го определува процентот по кој се врши распоредот на средствата присобрани од радио-ретплата на поодделни радиодифузни станици што се основани како установи со самостојно финансирање.

Член 15

Радиодифузните станици имаат следни фондови: амортизационен фонд, фонд за сопствени инвестиции и резервен фонд.

Член 16

За формирање односно дополнување на фондот за сопствени инвестиции и на резервниот фонд ќе се употреби до 20% од остварениот доход.

IV. Пренесување овластенија од оснивачот на радиодифузната станица**Член 17**

Оснивачот на радиодифузната станица може правото за назначување директор (чл. 10 од оваа уредба), за определување бројот на членовите на управниот одбор, како и другите права што се предвидени во чл. 7 од оваа уредба, да ги пренесе на надлежниот орган на автономната единица или на народниот одбор на околината односно градот на чие подрачје се наоѓа седиштето на радиодифузната станица.

V. Држање радиоприемник и плаќање радио-ретплата**Член 18**

Држателите на радиоприемници се должни да плаќаат радио-ретплата за секој радиоприемник што го користат. За таа цел сите држатели на радиоприемници се должни да поднесат пријава за држањето на радиоприемник до радиодифузната станица во главниот град на народната република, основана со решение на владата на народната република, а на чија територија држателот на радиоприемник има бораок.

Ако во главниот град на народната република има повеќе радиодифузни станици што ги основала владата на народната република, владата на народната република ќе ја определи радиодифузната станица на која и се поднесува пријавата за држање на радиоприемник.

Трговските претпријатија што вршат промет со радиоприемници и занаетчиските дуќани за поправање радиоприемници должни се да плаќаат радио-ретплата по пропишаната тарифа и да водат регистер на продадените и непродадените радиоприемници односно регистер на радиоприемниците примени на поправање.

Член 19

Радио-ретплата се плаќа во месечни износи од напред.

Обврската за плаќање радио-ретплата почнува да тече од првиот ден на месецот во кој станала обврската за пријавување на радиоприемникот.

Член 20

Ако радиодифузната станица не може по редовен пат да ја наплати радио-ретплата, таа е овластена да бара од судот или од државната арбитража издигање на платен налог, врз основа на изводот од своите книги и од други исправи, со кои несомнително се утврдува постоењето и доспеалоста на барањето.

На платните налози издадени во смисла на претходниот став аналогно ќе се применуваат прописите за постапката што важат за платните налози издадени по меничните тужби.

Член 21

Радио-претплатата може да се одјави. Радио-претплатата се плаќа до крај на месецот во кој е поднесена одјавата.

Кога ќе се одјави радио-претплата, радиодифузната станица има право да го запечати радиоприемникот.

VI. Отстранување радиодифузни пречки

Член 22

Сите постројки чијата работа може да биде извор на пречки за прием на радиодифузната програма мораат да бидат снабдени со уреѓај за отстранување на овие пречки.

Радифузната станица и корисникот на радио-приемникот можат да поднесат тужба до надлежниот околински суд односно до државната арбитража со која ќе се бара отстранување на пречките од претходниот став.

VII. Преодни и завршни одредби

Член 23

Постоеќите радиодифузни станици ќе се прогласат во смисла на одредбите од оваа уредба за стопански установи со самостојно финансирање.

Решение за прогласување постоеќите радиодифузните станици за установи со самостојно финансирање донесува Владата на ФНРЈ односно владата на народната република по предлог од сојузниот односно републичкиот совет за наука и култура по претходно мислење од Одборот за радиодифузија.

Член 24

Поблиски прописи за спроведување на оваа уредба ќе донесува по потреба Советот за наука и култура на Владата на ФНРЈ односно советот за просвета, наука и култура на владата на народната република.

Член 25

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

9 јули 1952 година

Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за наука и култура,
Родољуб Чолаковиќ, с. р.

449.

Врз основа на чл. 80 ст. 2 од Уставот на ФНРЈ, Владата на ФНРЈ, по предлог од Претседателот на Советот за наука и култура на Владата на ФНРЈ, донесува

УРЕДБА

ЗА УКИНУВАЊЕ НА НОВИНАРСКАТА И ДИПЛОМАТСКА ВИСОКА ШКОЛА ВО БЕЛГРАД

Член 1

Се укинува Новинарската и дипломатска висока школа во Белград.

Член 2

Претседателот на Советот за наука и култура на Владата на ФНРЈ ќе ги пропише условите за премин на студентите од укинатата новинарска и дипломатска висока школа на други факултети и за полагање завршни испити на апсолвентите од оваа школа.

Член 3

Наставниот и помошниот наставен персонал и другите службеници на Новинарската и дипломатска висока школа му се ставаат на располагање на Секретаријатот на Владата на ФНРЈ за персонална служба поради распоредување.

Член 4

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“, на кој ден престанува да важи Уредбата за оснивање Новинарска и дипломатска висока школа („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 75/48).

9 јули 1952 година

Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за наука и култура,
Родољуб Чолаковиќ, с. р.

450.

Врз основа на чл. 1 од Законот за овластување на Владата на ФНРЈ за донесување уредби поради согласување односите во стопанството со новиот стопански систем, Владата на ФНРЈ, по предлог од Претседателот на Советот за народно здравје и социјална политика на Владата на ФНРЈ и Министерот на финансите на ФНРЈ, донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНУВАЊА И ДОПОЛНУВАЊА НА УРЕДБАТА ЗА ПРИДОНЕСОТ ЗА СОЦИЈАЛНОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Членот 7 од Уредбата за придонесот за социјалното осигурување („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 18/52) се менува и гласи:

„Претседателот на Советот за народно здравје и социјална политика на Владата на ФНРЈ, во согласност со Министерот на финансите на ФНРЈ, може во рамките на прописите за заработките и платите на работниците и службениците да пропише минимални основи за пресметување на придонесот за социјално осигурување што го плаќаат задругите, задружниците и општествените организации и нивните стопански претпријатија, како и приватните работодавци.“

Член 2

Членот 8 се менува и гласи:

„Претседателот на Советот за народно здравје и социјална политика на Владата на ФНРЈ, во согласност со Министерот на финансите на ФНРЈ, може да пропише одделни стопи и основи за пресметување на придонесот за социјално осигурување за поодделни категории лица запослени кај стопанските организации, државните органи, установи, организациите и приватните работодавци, како и за одделни категории други осигуреници кои имаат по посебните прописи или договори право сèмо на делимично социјално осигурување.“

Член 3

„Зад членот 10 се додава нов член 10а кој гласи:

„Ако заводот за социјално осигурување на околицата (градот) установи дека обврзникот на уплатата на придонесот (чл. 2 ст. 1) неправилно го пресметал и уплатил придонесот за социјално осигурување, ќе донесе решение со кое ќе го установи точниот износ на придонесот што е должен обврзникот да го плати.“

Против решението од претходниот став обврзникот на уплатата на придонесот може да подаде жалба

до заводот за социјално осигурување на народната република во рок од 8 дена по приемот на решението. Жалбата не го задржува решението од извршување.

Решението од заводот за социјално осигурување на народната република донесено по жалбата (ст. 2) е конечно и има значење на управен акт против кој може да се започне управен спор. Исто значење има и решението со кое заводот за социјално осигурување на народната република во вршењето на надзор по чл. 16 од Уредбата за оснивање заводи за социјално осигурување и за временото управување со средствата за социјално осигурување („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 30/52) го установува износот на придонесот за социјално осигурување што е должен обврзникот да го плати.“

Член 4

Зад членот 10а се додава нов член 10б кој гласи:

„Ако обврзникот на уплатата на придонесот за социјално осигурување не го уплати придонесот во рок од 8 дена по приемот на решението донесено во смисла на претходниот член, заводот за социјално осигурување на околинјата (градот) ќе го испрати решението до органот надлежен за присилно наплатување поради извршување.“

Присилното наплатување на придонесот во случаите од претходниот став го врши од обврзникот од чл. 5 ст. 1 и 2 на оваа уредба Народната банка на ФНРЈ со пренесување на определен износ од сметката на обврзникот на сметката на заводот за социјално осигурување на околинјата (градот), а од приватни работодавци државниот финансиски орган надлежен за наплатување на данокот, по прописите што важат за присилно наплатување на данокот.

Прописи за присилно наплатување придонесот за социјално осигурување ќе донесе Советот за народно здравје и социјална политика на Владата на ФНРЈ во согласност со Министерот на финансите на ФНРЈ.

Член 5

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

11 јули 1952 година

Београд

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за народно здравје
и социјална политика,
др Павле Грегориќ, с. р.

451.

Врз основа на чл. 38 од Законот за планското управување со народното стопанство и чл. 13 и 94 од Законот за државните службеници, Владата на ФНРЈ, по предлог од Советот за законодавство и изградба на народната власт на Владата на ФНРЈ, донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНУВАЊА И ДОПОЛНУВАЊА НА УРЕДБАТА ЗА РАБОТНИТЕ ОДНОСИ И ЗА ПЛАТИТЕ НА УМЕТНИЦИТЕ И НА ПОМОШНИОТ УМЕТНИЧКИ ПЕРСОНАЛ

Член 1

Во чл. 10 од Уредбата за работните односи и за платите на уметниците и на помошниот уметнички персонал („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 20/52), ставот 2 се менува и гласи:

„Договорот се откажува на 1 јуни со отказан рок од 3 месеци. Кога се во прашање уметници чиите занимања се споменати во чл. 14 под 1) договорот се откажува на 1 март со отказан рок од 6 месеци.“

Член 2

Во чл. 14 по ставот 2 се додава нов став 3 кој гласи:

„Сценаристи (инспициенти) и суфлери што имаат најмалу соодветна средна спрема се распоредуваат од XVI до IX платен разред заклучно.“

Ставовите 3, 4 и 5 стануваат ставови 4, 5 и 6.

Член 3

Во чл. 15 последниот став се менува и гласи:

„Уметниците што се истакнуваат со високи уметнички остварувања и заложување можат да бидат унапредени после шест години, а членовите на балет и уметниците што имаат соодветни виша стручна спрема после три години служба, во согласност со комисијата од чл. 18 во еден платен разред погоре од наредниот платен разред на кој здобиле право, и то: уметниците споменати во чл. 14 под 1) трипати но само до V платен разред заклучно, уметниците под 2) двапати, а уметниците под 3) еднаш.“

Член 4

Членот 24 се менува и гласи:

„Сообразно на одредбите од претходниот член уметниците чиите занимања се наведени во чл. 14 под 2) се преводат, и тоа:

— во VII платен разред — оние што имале досегашен I, II, III, IV и V платен разред;

— во VIII платен разред — оние што имале досегашен шести, пети и четврти степен на досегашниот VI платен разред;

— во IX платен разред — оние што имале трет, втор и прв степен на досегашниот VI платен разред;

— во X платен разред — оние што имале седми, шести, пети и четврти степен на досегашниот VII платен разред;

— во XI платен разред — оние што имале трет, втор и прв степен на досегашниот VII платен разред;

— во XII платен разред — оние што имале седми, шести, пети и четврти степен на досегашниот VIII платен разред;

— во XIII платен разред — оние што имале трет, втор и прв степен на досегашниот VIII платен разред;

— во XIV платен разред — оние што имале седми, шести, пети и четврти степен на досегашниот IX платен разред;

— во XV платен разред — оние што имале трет, втор и прв степен на досегашниот IX платен разред.

Уметниците што имаат соодветна виша стручна спрема (музичка академија и слично) се преводат почнувајќи од XIV платен разред односно еден платен разред погоре одошто им припаѓа по претходниот став, но не преку VII платен разред.“

Член 5

Членот 25 се менува и гласи:

„Сообразно на одредбите од чл. 22 уметниците чиите занимања се наведени во чл. 14 под 3) се преводат, и тоа:

— во IX платен разред — оние што имале досегашен I, II, III, IV и V платен разред;

— во X платен разред — оние што имале шести, пети и четврти степен на досегашниот VI платен разред;

— во XI платен разред — оние што имале трет, втор и прв степен на досегашниот VI платен разред;

— во XII платен разред — оние што имале седми, шести, пети и четврти степен на досегашниот VII платен разред;

— во XIII платен разред — оние што имале трет, втор и прв степен на досегашниот VII платен разред;

— во XIV платен разред — оние што имале седми, шести, пети и четврти степен на досегашниот VIII платен разред;

— во XV платен разред — оние што имале трет, втор и прв степен на досегашниот VIII платен разред;
— во XVI платен разред — оние што имале досегашен IX платен разред.“

Член 6

Решенијата за преводeњето на уметниците и на помошниот уметнички персонал на новите плати, доколку се добија виши платен разред, ќе се заменат со нови решенија со важност од 1 јули 1952 година.

Член 7

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

11 јули 1952 година
Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

Подпретседател на Советот за законодавство
и изградба на народната власт на Владата
на ФНРЈ

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

452.

Врз основа на чл. 38 од Законот за планското управување со народното стопанство и чл. 13 и 94 од Законот за државните службеници, Владата на ФНРЈ, по предлог од Советот за законодавство и изградба на народната власт на Владата на ФНРЈ, донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНУВАЊА И ДОПОЛНУВАЊА НА ОСНОВНАТА УРЕДБА ЗА ЗВАЊАТА И ПЛАТИТЕ НА СЛУЖБЕНИЦИТЕ НА ДРЖАВНИТЕ ОРГАНИ

Член 1

Во чл. 38 од Основната уредба за звањата и платите на службениците на државните органи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 14/52), се додава нов став 2 кој гласи:

„Со систематизацијата на службеничките места можат да се утврдат и други работни места кои поради своето значење повлекуваат положаен додаток.“

Член 2

Членот 70 се менува и гласи:

„Ако при преводeњето ќе се установи дека на службеникот звањето во кое е затечен му е неправилно дадено, преводeњето ќе се изврши спрема звањето што би н' одговарало на неговата стручна спрема.“

Ако комисијата најде дека службеникот би требало да добие више звање од она во кое што е затечен, ќе го преведе според звањето што го има и ќе подаде истовремено предлог до комисијата на владата за унапредување во више звање. Во таков случај, комисијата на владата може службеникот да го распореди според годините на служба и во повисок платен разред од почетниот, но не во највишиот платен разред на звањето во кое се унапредува, раководејќи се при тоа со стручната способност на службеникот и со успехот што го покажал во вршењето на работите.

Службеникот што располага со потребна стручна спрема и способност за вршење работи на звањето више од она во кое што е затечен, а кој ја нема школската спрема пропишана за тоа више звање, комисијата на владата може да го унапреди во више

звање и да го распореди во платниот разред спрема одредбата на претходниот став. Во таков случај, службеникот не може натаму да напредува додека не го положи стручниот испит предвиден во чл. 9 ст. 2 од оваа уредба.

Член 3

Ова уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

11 јули 1952 година
Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

Подпретседател на Советот за законодавство
и изградба на народната власт на Владата
на ФНРЈ,

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

453.

Врз основа на чл. 38 од Законот за планското управување со народното стопанство и чл. 13 и 94 од Законот за државните службеници, Владата на ФНРЈ, по предлог од Советот за законодавство и изградба на народната власт на Владата на ФНРЈ, донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНУВАЊА И ДОПОЛНУВАЊА НА УРЕДБАТА ЗА ЗВАЊАТА И ПЛАТИТЕ НА СЛУЖБЕНИЦИТЕ НА НАРОДНАТА БАНКА НА ФНРЈ

Член 1

Во членот 23 од Уредбата за звањата и платите на службениците на Народната банка на ФНРЈ („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 20/52), после ставот 1 се додава нов став 2 кој гласи:

„Со систематизацијата на службеничките места можат да се утврдат и други работни места кои поради своето значење повлекуваат положаен додаток.“

Ставот 2 станува став 3.

Член 2

Членот 51 се менува и гласи:

„Ако при преводeњето ќе се установи дека на службеникот звањето во кое е затечен му е неправилно дадено, преводeњето ќе се изврши спрема звањето што би н' одговарало на неговата стручна спрема.“

Ако комисијата најде дека службеникот би требало да добие више звање од звањето во кое е затечен, ќе го преведе според звањето што го има, а истовремено ќе подаде предлог до вишата комисија за унапредување во више звање. Во таков случај, вишата комисија може службеникот да го распореди според годините на служба и во повисок платен разред од почетниот, но не во највишиот платен разред на звањето во кое се унапредува, раководејќи се при тоа со стручната способност на службеникот и со успехот што го покажал во вршењето на работите.

Службеникот затечен во звањето книговодител, кредитен комерцијалист или во некое друго соодветно звање, на кога ќе се примени одредбата од претходниот став, се унапредува во XI односно X платен разред, во звањето банкарски службеник.

Службеникот што располага со потребна стручна пракса и способност за вршење работи на звањето више од она во кое е затечен, а кој ја нема школската спрема пропишана за тоа више звање, вишата комисија може да го унапреди во више звање и да го распореди во платниот разред спрема одредбата на ст. 2

од овој член. Во ваков случај, службеникот не може натаму да напредува додека не го положи стручниот испит предвиден во чл. 8 ст. 3 од оваа уредба.“

Член 3

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

11 јули 1952 година
Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

Потпретседател на Советот за законодавство
и изградба на народната власт на Владата
на ФНРЈ,

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

454.

Врз основа на чл. 38 од Законот за планското управување со народното стопанство и чл. 13 и 94 од Законот за државните службеници, Владата на ФНРЈ, по предлог од Советот за законодавство и изградба на народната власт на Владата на ФНРЈ, донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНУВАЊА И ДОПОЛНУВАЊА НА УРЕДБАТА ЗА ЗВАЊАТА И ПЛАТИТЕ НА ЖЕЛЕЗНИЧКИОТ ПЕРСОНАЛ

Член 1

Членот 74 од Уредбата за звањата и платите на железничкиот персонал („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 19/52) се менува и гласи:

„Ако при преведувањето ќе се установи дека на службеникот звањето во кое е затечен му е неправилно дадено, преведувањето ќе се изврши спрема звањето што би и' одговарало на неговата стручна спрема.“

Ако директорот на дирекцијата на железниците во согласност со персоналната комисија при дирекцијата на железниците и Директорот на Главната дирекција на југословенските железници во согласност со Персоналната комисија при Главната дирекција на југословенските железници најде дека службеникот би требало да добие више звање од она во кое што е затечен, ќе го преведе според звањето што го има и ќе подаде истовремено предлог до Персоналната комисија при Главната дирекција на југословенските железници, односно Комисијата на Владата на ФНРЈ за унапредување во више звање. Во таков случај, Персоналната комисија при Главната дирекција на југословенските железници, односно Комисијата на Владата на ФНРЈ може службеникот да го распореди според годишните на служба и во повисок платен разред од почетниот, но не во највишиот платен разред на звањето во кое се унапредува, раководејќи се при тоа со стручната способност на службеникот и со успехот што го покажал со вршењето на работите.

Службеникот што располага со потребна стручна спрема и способност за вршење работи на звањето више од она во кое што е затечен, а кој ја нема школската спрема пропишана за тоа више звање, Персоналната комисија при Главната дирекција на југословенските железници, односно Комисијата на Владата на ФНРЈ може да го унапреди во више звање и да го распореди во платниот разред спрема одредбата на претходниот став. Во ваков случај, службеникот не може натаму да напредува додека не го положи стручниот испит предвиден во чл. 13 ст. 3 од оваа уредба.“

Член 2

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

11 јули 1952 година
Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

Потпретседател на Советот за законодавство
и изградба на народната власт на Владата
на ФНРЈ,

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

455.

Врз основа на чл. 38 од Законот за планското управување со народното стопанство и чл. 13 и 94 од Законот за државните службеници, Владата на ФНРЈ, по предлог од Советот за законодавство и изградба на народната власт на Владата на ФНРЈ, донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНУВАЊА И ДОПОЛНУВАЊА НА УРЕДБАТА ЗА ЗВАЊАТА И ПЛАТИТЕ НА СЛУЖБЕНИЦИТЕ НА ПОШТЕНСКО-ТЕЛЕГРАФСКО-ТЕЛЕФОНСКАТА СЛУЖБА

Член 1

Во членот 37 од Уредбата за звањата и платите на службениците на поштенско-телеграфско-телефонската служба („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 20/52), се додава нов став 2 кој гласи:

„Со систематизацијата на службеничките места можат да се утврдат и други работни места кои поради своето значење повлекуваат положбен додаток.“

Член 2

Членот 73 се менува и гласи:

„Ако при преведувањето ќе се установи дека на службеникот звањето во кое е затечен му е неправилно дадено, преведувањето ќе се изврши спрема звањето што би и' одговарало на неговата стручна спрема.“

Ако комисијата најде дека службеникот би требало да добие више звање од она во кое што е затечен, ќе го преведе според звањето што го има и ќе подаде истовремено предлог до Комисијата на Владата на ФНРЈ за унапредување во више звање. Во таков случај, Комисијата на Владата на ФНРЈ може службеникот да го распореди според годишните на служба и во повисок платен разред од почетниот, но не во највишиот платен разред на звањето во кое се унапредува, раководејќи се при тоа со стручната способност на службеникот и со успехот што го покажал во вршењето на работите.

Службеникот што располага со потребна стручна пракса и способност за вршење работи на звањето више од она во кое што е затечен, а кој ја нема школската спрема пропишана за тоа више звање, Комисијата на Владата на ФНРЈ може да го унапреди во више звање и да го распореди во платниот разред спрема одредбата на претходниот став. Во ваков случај, службеникот не може натаму да напредува додека не го положи стручниот испит предвиден во чл. 16 ст. 2 од оваа уредба.“

Член 3

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

11 јули 1952 година
Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

Подпретседател на Советот за законодавство
и изградба на народната власт на Владата
на ФНРЈ,

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

456.

Врз основа на чл. 38 од Законот за планското управување со народното стопанство и чл. 13 и 94 од Законот за државните службеници, Владата на ФНРЈ, по предлог од Советот за законодавство и изградба на народната власт на Владата на ФНРЈ, донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНУВАЊА И ДОПОЛНУВАЊА НА УРЕДБАТА ЗА ЗВАЊАТА И ПЛАТИТЕ НА СЛУЖБЕНИЦИТЕ ВО ВЕТЕРИНАРНАТА СЛУЖБА

Член 1

Во членот 32 од Уредбата за звањата и платите на службениците во ветеринарната служба („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 21/52) се додаваат нови ставови 2 и 3 кои гласат:

„Службениците затечени во звањето ветеринар специјалист се распоредуваат според годините на служба во платните разреди од XII до IV заклучно, сметајќи го за почетниот платен разред времето до 3 години, за наредниот од 3 до 6, итн.

Ако комисијата за преведување најде дека службеникот што е затечен во звањето ветеринар би требало да има звање виши ветеринар, ќе поднесе предлог за унапредување до комисијата на владата. Во таков случај комисијата на владата може да го распореди службеникот според годините на служба од VIII до VI платен разред заклучно, раководејќи се при тоа со стручната способност на службеникот и со успехот што го покажал во вршењето на работите.“

Член 2

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

11 јули 1952 година
Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

Подпретседател на Советот за законодавство
и изградба на народната власт на Владата
на ФНРЈ,

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

457.

Врз основа на чл. 9 од Основната уредба за установите со самостојно финансирање („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 18/52) Владата на ФНРЈ, по предлог од Советот за наука и култура на Владата на ФНРЈ, донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ОСНИВАЊЕ ЗАВОД ЗА ШКОЛСКА ОПРЕМА

1. Се оснива Завод за школска опрема.

Заводот за школска опрема (во натамошниот текст: Завод) е предметковна установа со самостојно финансирање, а седиштето му е во Загреб.

2. Заводот има за задача:

а) да ја проучува школската опрема и нејзиното влијание на наставата и воспитанието, како и на физичкиот развој на учениците;

б) да изработува нацрти и прототипови за школска опрема;

в) да проучува и изработува идејни скици на типска школска зграда;

г) преку печат, публикации, предавања и изложби да ја пропагира примената на современата школска опрема.

3. Во школската опрема спаѓаат: намештајот за школите и воспитните установи, наставните средства (учила) за сите предмети на сите видови школи, воспитните средства за предшколските установи и воншколското воспитание, школски прибор и алат за училишници, кабинети, школки работилници, лаборатории итн.

4. За извршувањето на своите задачи Заводот може да има работилници за изработка на прототипови за школска опрема, конструктивно биро и постојана изложба на школската опрема.

Заводот може да издава публикации од подрачјето на своето работење.

5. Заводот има својство на правно лице.

Заводот има право да управува со имотот што му е доделен.

За своите обврски Заводот одговара со средствата на кои има право на управување.

6. Заводот остварува приходи:

а) од продажбата на нацрти и прототипови за школска опрема;

б) од издавачката дејност на стручните публикации;

в) од надокнадата што ја прима за сторените услуги;

г) од непредвидените приходи.

7) Заводот има фондови, и тоа:

а) фонд за наградување на работниците и службениците; и

б) фонд на сопствените инвестиции.

8) На чело на Заводот е директор назначен од Претседателот на Советот за наука и култура на Владата на ФНРЈ.

Директорот на Заводот е наредбодавец за извршување на предметката.

9. Правила за работењето на Заводот донесува Претседателот на Советот за наука и култура на Владата на ФНРЈ.

10. Претседателот на Советот за наука и култура на Владата на ФНРЈ врши надзор над работењето на Заводот.

11. Финансиските средства за оснивањето и потребите на Заводот се обезбедуваат од сојузниот буџет.

12. Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

9 јули 1952 година
Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија

Јосип Броз-Тито, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за наука и култура,
Родољуб Чолаковиќ, с. р.

458.

Врз основа на чл. 7 од Основниот закон за државните стопански претпријатија, Владата на ФНРЈ, по предлог од Претседателот на Советот за сообраќај и врски на Владата на ФНРЈ, донесува

Р Е Ш Е Н И Е

ЗА ИЗДВОЈУВАЊЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА ОД СОСТАВ НА ГЛАВНАТА ДИРЕКЦИЈА НА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ ЖЕЛЕЗНИЦИ

1. Од состав на Главната дирекција на југословенските железници се издвојуваат следните претпријатија:

Железничката работилница Марибор, Железничката работилница Загреб, Железничката работилница „Васо Мискиќ — Црни“ Сараево, Железничката работилница Суботица, Железничката работилница Зрењанин, Железничката работилница Смедерво, Железничката работилница „Станко Пауновиќ“ Ниш;

Железничката блок — сигнална работилница Суботица, Железничката блок — работилница Црвени Крст;

Железничката мостовска работилница Црвени Крст;

Железничкото претпријатие за импрегнација на дрво Славонски Брод, Железничкото претпријатие за импрегнација на дрво Карловац, Железничкото претпријатие за импрегнација на дрво Крушевац; и

Железничкото претпријатие за изработка на обулки Суботица.

Правата што ги вршеле оснивачите по постоеките прописи во поглед на претпријатијата од претходниот став ќе ги врши народниот одбор на градот односно околината, на чие подрачје се наоѓа седиштето на претпријатието.

2. Правата што ги вршеле оснивачите по постоеките прописи во поглед на железничкото претпријатие за импрегнација на дрво Хоче и на Железничкото претпријатие за импрегнација на дрво Вилез, ќе ги врши народниот одбор на околината на чие подрачје се наоѓа седиштето на претпријатието.

3. Од претпријатијата на Заводот за студии, проекти и надзор над градењето други се издвојуваат работите на студии, надзор, предпроекти, инвестиции и експропријација и се пренесуваат во надлежност на Главната дирекција на југословенските железници а претпријатието со други дејности се пренесува во надлежност на Народниот одбор на град Белград.

4. Работилницата за поправање сообраќаен прибор се издвојува како самостоен погон од состав на Дирекцијата на железниците Загреб, а правата што ги врши оснивачот по постоеките прописи во поглед на оваа работилница ќе ги врши Народниот одбор на град Загреб.

5. Пренесувањето на претпријатијата ќе се изврши спрема одредбите од Уредбата за пренесување на државните стопански претпријатија од надлежноста

на еден во надлежност на друг стопански орган („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 110/47) со нејзиното изменување и дополнување („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 7/50).

6. Примопредавањето на претпријатијата ќе се изврши во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на оваа решение.

7. Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“.

Бр. 2427

11 јули 1952 година
Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија

Јосип Броз-Тито, с. р.

459.

Врз основа на чл. 42 од Законот за воената обврска на државјаните на Федеративна Народна Република Југославија, пропишувам

П РА В И Л Н И К

ЗА ИЗМЕНУВАЊА И ДОПОЛНУВАЊА НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВОЕНАТА ОБВРСКА НА ДРЖАВЈАНИТЕ НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

Во Правилникот за извршување на Законот за воената обврска на државјаните на Федеративна Народна Република Југославија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 42/46, со изменувањата и дополнувањата во „Службениот лист на ФНРЈ“, бр. 79/46, 26/47, 12/52 и 23/52), се вршат изменувања и дополнувања така што неговиот пречистен текст да гласи:

ПРАВИЛНИК

за извршување на Законот за воената обврска на државјаните на Федеративна Народна Република Југославија

1. Одредби за регрутирањето

Член 1

При регрутирањето на регрутите им се определува колку време ќе го служат военот срок.

Редовниот воен срок трае две години. По исклучок, во определени родови на војската, военот срок трае три години, а за лицата со завршена средна школа, нејзи рамна школа или со школа повисока средна, военот срок трае една година (чл. 11 од Законот за воената обврска на државјаните на Федеративна Народна Република Југославија).

Тригодишен воен срок не може да му се определи на лице кое е един хранител на фамилијата.

Ако во фамилијата има повеќе членови што се должни да го служат военот срок (не сметајќи ги членовите чијот воен срок изнесува една година), на половина од тие членови на фамилијата не може да им се определи тригодишен воен срок, а во случај кога нивниот број е непарен — не може да се определи тригодишен воен срок на половината на такви членови повеќе еден.

Одредбата од претходните три става нема да се применува ако обврзниците за кои се работи сами сакаат да служат три години.

Како фамилија во смисла на одредбите од овој правилник се подразбира заедница на крвни роднини што живеат во заедничко домаќинство, а кои претставуваат економска целост.

Член 2

Како един хранител на фамилија се смета оној регрут чијата фамилија исклучително се издржува од неговата лична работа и во која нема ниту еден член способен за работа и стопанисување, ниту таков кој ужива пензија или некаква помош од државата, ниту кој има каков и да било постојан месечен приход достаточен за издршка на фамилијата. Како постојан месечен приход достаточен за издршка на фамилијата се смета приход од 2.000 динари по еден член на фамилијата.

Како членови на фамилија неспособни за работа и стопанисување се сметаат машките под 17 години и преку наполнети 60 години, а женските лица под 18 и преку 50 години, како и жените што имаат најмалку две деца помлади од 10 години. Како неспособни за работа и стопанисување во смисла на овој правилник се сметаат и лицата на школување додека не ќе наполнат 27 години, како и сите лица огласени за неспособни од воено-лекарската комисија на воениот отсек на чие подрачје имаат свое боравиште или од таква комисија на вишиот воено-територијален орган.

Како един хранител не се смета регрут што ќе се ожени по регрутирањето а пред да стани на отслужувањето на воениот срок, па ќе се оддели од фамилијата и на тој начин ќе стане един хранител на својата жена и децата.

Член 3

Молбата за признавање својството на един хранител се поднесува до регрутната комисија при регрутирањето, а ако се поднесува по регрутирањето тогаш до првостепенити воено-територијален орган, и тоа најдоцна во рок од три месеци по регрутирањето.

Со молбата се приложуваат следни документи:

а) заверени изводи од матичната книга со кои се утврдуваат датумите на раѓањето на сите членови на фамилијата со кои регрутот живее во заедница, а за оженетите регрути уште и доказ за датумот кога стапил регрутот во брак;

б) уверение од одборот на општината (градот) на чие подрачје фамилијата има свое боравиште за тоа дека фамилијата се издржува исклучиво од личната работа на регрутот и дека во фамилијата нема ни еден член способен за работа и стопанисување, ниту таков кој ужива пензија или некаква помош од државата или кој има некаков друг постојан месечен приход достаточен за издршка на фамилијата;

в) уверение од воено-лекарската комисија на воениот отсек или на вишиот воено-територијален орган за оние членови на фамилијата што се огласени од таа комисија за неспособни.

Член 4

Регрутните комисии вршат и преглед на лицата кои на поранешните регрутирања се огласени за времено неспособни за воена служба или како такви се отпуштени од отслужувањето на воениот срок врз основа на чл. 16 односно чл. 17 од Законот.

Лицата за кои воената-лекарска комисија и во 27-ма година ќе најде дека се времено неспособни за воена служба, ги прегледува уште и суперревизионата комисија на надлежната воена област, поради дефинитивна оценка на способноста на такви лица за служење на воениот срок.

Член 5

Сите молби во врска со регрутирањето регрутите ги поднесуваат, по правило, до регрутната комисија која по молбата донесува веднаш решение. Подоцнежните молби во врска со редовното регрутирање регрутите ги поднесуваат до воениот отсек на околицата (градот) на чие подрачје е извршено регрутирањето. Овие молби ги решава регрутната комисија на воениот отсек.

Против решението на регрутната комисија регрутите имаат право на жалба. Жалбите се поднесуваат до воениот отсек на околицата (градот) во рок од 15 дена од соопштувањето односно од приемот на решението. Предметите заедно со жалбите и со свое мислење воениот отсек ги испраќа на решавање до воениот округ. Против решението на воениот округ нема место на жалба.

Член 6

Ако при донесувањето на одлуката во регрутната комисија не можело да се постигне согласност, комисијата го упатува предметот до воениот отсек на околицата (градот) кој со свое мислење го спроведува до воениот округ за да го реши. Против решението на воениот округ нема место на жалба.

Ако е потребно лицето до кое се однесува ваквиот предмет повторно да се прегледа комисијата, овој преглед го врши суперревизионата комисија на воената област.

Член 7

На лицето кое при регрутирањето е огласено за времено неспособно за воена служба му се издава за тоа уверение од регрутната комисија. Во уверението се назначува дека односното лице подлежува на повторни редовни прегледи, како и на отслужување на воениот срок ако до наполнетите 27 години со лекарски преглед ќе биде утврдено дека е способен за воена служба.

II. Одложување на служењето на воениот срок

Член 8

Одложување на служењето на воениот срок може по барање од регрутот да се одобри најдоцна до наполнетата 27 година, и тоа во овие случаи:

а) ако во истата фамилија покрај регрутот има само уште еден за работа способен член на фамилијата кој се наоѓа веќе на отслужување на воениот срок; во тој случај на регрутот му се одложува служењето на воениот срок додека тој член на фамилијата не го отслужи воениот срок односно додека не се отпушти;

б) ако од една фамилија истата година треба да бидат упатени на отслужување на воениот срок двајца или повеќе регрути, и тие побараат да не служат сите едновремено; во тој случај на една половина на регрутите им се одложува служењето на воениот срок додека другата половина не ќе го отслужи, а ако бројот на регрутите е непарен, тогаш на отслужување на воениот срок се упатува половина на регрутите повеќе еден;

в) ако регрутот со уверение од народниот одбор на општината (градот) на чие подрачје има свој боравиште докаже, дека неговата фамилија од поплава, пожар, градушка и сл. имотно настрадала во толква мерка, што со неговото стапување на отслужување на воениот срок во годината во која е повикан опстанокот на неговата фамилија би бил доведен во тешка положба;

г) ако регрутот со уверение од народниот одбор на општината (градот) на чие подрачје има свое боравиште докаже, дека поради смртта или станатата неспособност за работа на старешината на неговата фамилија оваа останала без ни еден член способен за работа и стопанисување, така што регрутот да станал един хранител на фамилијата;

д) ако регрутот е редовен студент на универзитет, виша школа или на нив рамни школи.

Од разлозите наведени под в) и г) од претходниот став војникот (морнарот односно срочниот подофицер) кој се наоѓа веќе на отслужување на воениот срок може да бара да му се одложи натамошното служење, но најдолго додека не ќе наполни 27 години.

Член 9

Како редовни студенти на универзитети односно високи школи и на нив рамни школи се сметаат студентите почнувајќи од запишувањето на универзитет односно виша школа и на нив рамна школа па се до истекот на две години по апсолвирањето, ако школувањето трае преку осум семестри, а по истекот на една година ако школувањето трае до 8 семестри.

На лицата што ќе бидат затечени на денот на влегувањето во сила на овој правилник како апсолвенти може да им се одложи служењето на воениот срок за една година врз основа на предлог од односниот факултет (школа), без обзир кога апсолвирале тие лица, ако не се постари од 30 години. Како апсолвент се смета оној студент кој запишал полн број семестри пропишан како време на траењето на студентите на одредениот факултет односно школа, а кој не ги положил сите пропишани испити.

Член 10

По исклучок од одредбата на чл. 8 на студентите кои поради приликите од војната не го почнале на време школувањето на универзитет или виша школа односно на нив рамна школа, и на оние кои морале поради приликите од војната да го прекинат школувањето, така што и искрај редовното школување не можат да ги завршат студиите наполнетите 27 години, може да им се одложи служењето на воениот срок и по исполнетите 27 години, но најдоцна до наполнетата 31 година.

Служењето на воениот срок не може да им се одложува на оние лица што ќе завршат еден факултет па сакат да продолжат студии на друг факултет.

Член 11

На редовните ученици на средна или нејзи рамна стручна школа одложувањето на служењето на воениот срок може да им се одобри најдолго додека не ќе наполнат 23 години.

По исклучок, одложувањето на служењето на воениот срок надолго до наполнетите 25 години може да им се одобри на учениците кои редовно посетуваат средна или нејзи рамна стручна школа, а кои поради приликите од војната не можат да ја завршат школата до времето кога се упатува нивното годишно на отслужување на воениот срок.

Член 12

Лицата што не ќе го завршат школувањето па до наполнетите години предвидени во чл. 8, 10 односно 11 ќе се упатат откако ќе ги наполнат тие години да го отслужат воениот срок, ако има други услови за тоа.

Член 13

Лицата наведени во чл. 8, 10 и 11 ги поднесуваат по правило своите молби за да им се одложи служењето на воениот срок до регрутната комисија, која по молбата донесува веднаш решение.

Молбите за одложување служењето на воениот срок кои се поднесуваат по регрутирањето му се предаваат на воениот отсек на околицата (градот) за чие подрачје регрутот има свое боравиште, и по нив донесува решенија воениот отсек.

Лицата што бараат да им се одложи служењето на воениот срок врз основа на чл. 8 под д) должни се да поднесат уверение од школата дека се запишани како редовни студенти на универзитет или виша школа односно на нив рамна школа, односно дека апсолвирале и кога, а лицата што бараат одложување врз основа на одредбата на чл. 10 должни се да поднесат уште и уверение од органот надлежен за внатрешни работи на народниот одбор на околицата односно градот дека поради војната го прекинале школувањето односно дека не го започнале школувањето на време.

Лицата што бараат да им се одложи служењето на воениот срок врз основа на чл. 11 ст. 1 должни се да поднесат уверение од школата дека се запишани како редовни ученици на средна или нејзи рамна стручна школа, а лицата што бараат одложување врз основа на чл. 11 ст. 2 должни се да поднесат

уште и уверение од органот надлежен за внатрешни работи на народниот одбор на околицата (градот) дека поради војната го прекинале школувањето односно дека не го започнале школувањето на време.

Член 14

Молбите за одложување натамошното служење на воениот срок на војниците (морнарите односно срочните подофицири) кои се наоѓаат веќе на отслужување на воениот срок воените отсеци ги испраќаат со потребни податоци и со свое мислење до надлежната команда на воената област, на Југословенското воено воздухопловство, на Југословенската воена морнарица, на Корпусот на народната одбрана и на Гардата во чиј состав се наоѓа односното лице на воена служба. Ако односната команда ја усвои молбата, таа донесува решение за одложување на натамошното служење на воениот срок и за тоа го известува воениот отсек на чие подрачје односното лице има свое боравиште, за да би го внесол отсекот во евиденцијата поради повторно повикување за дослужување на воениот срок.

Член 15

Во случаите предвидени во чл. 8 под в), г) и д) и во чл. 11 решението за одложување се донесува со важност од една година и секоја година важењето на решението се продолжува уште за по една година, ако лицето до кое се однесува решението докаже дека уште има разлози за одложување. Продолжување важењето на решението се забележува на грбот од истото.

Кога нема веќе разлози за одложување на отслужувањето на воениот срок или кога односното лице ќе ги наполни определените години (чл. 8 и 11), тоа се упатува да го отслужи воениот срок ако има други услови за тоа.

Член 16

Против решението на комисијата односно на воениот отсек донесено по барање за одложување служењето на воениот срок молителот има право на жалба. Жалбата се поднесува до воениот отсек на чие подрачје молителот има свое пребиваиште, и тоа во срок од 15 дена по соопштувањето односно по приемот на решението. Воениот отсек ја испраќа жалбата до воениот округ, кој донесува решение по жалбата. Против решението на воениот округ нема место на жалба.

III. Регултирање на воената обврска на државјаните на ФНРЈ во странство

Член 17

Државјаните на ФНРЈ што се иселиле во странство или се населени времено во странство или се таму природени должни се во времето од наполнетите 18 па најдалеку до наполнетите 27 години да му се пријават на дипломатско-конзуларното претставништво на ФНРЈ во односната држава и да дадат изјава дека како државјани на ФНРЈ се и воени обврзаници спремни во случај на мобилизација или војна да се одзоват на позивот на југословенските државни органи и да постапат по нивната наредба.

За лицата што ќе дадат ваква изјава ќе се смета дека ја регулирале својата воена обврска и се ослободуваат од служењето на воениот срок за време на мирот, ако до наполнетата 31 година не се вратат во земјата на постојан боравок или боравок подолг од два месеца. За лицата што не ќе ја дадат изјавата наведена во претходниот став, ќе се смета дека одбегнуваат да го отслужат воениот срок.

Во случај на мобилизација или војна лицата наведени во ст. 1 од овој член, што подлежуваат и натаму на воена обврска и кои се способни за воена служба, па ќе бидат повикани да се вратат во земјата, должни се да се вратат во земјата и да им се пријават на воено-територијалните органи.

Член 18

Лицата наведени во претходниот член можат да доаѓаат во земјата секоја втора година и да борават до два месеца, а за тоа време да не бидат повикани да го отслужат воениот срок.

Ако овие лица борават во земјата подолго од два месеца, како и ако се вратат во земјата на постојан бораваж до наполнетата 31 година, а се способни за воена служба, ќе бидат упатени да го отслужат воениот срок. Ако се враќаат тие лица во земјата по наполнетата 31 година нема да го служат воениот срок, туку според своите години ќе бидат распоредени како обврзници на оперативниот односно резервниот дел на оружените сили.

Член 19

Државјанин на ФНРЈ што е постојано настанет во странство кој сака да ја регулира својата воена обврска за служење на воениот срок ќе поднесе за тоа претставка до дипломатско-конзуларното претставништво на ФНРЈ во односната земја.

Таквото лице ќе го прегледа на државен трошок лекар определен од односното претставништво. Писмениот извештај на лекарот за резултатот на прегледот претставништвото заедно со претставката на прегледаното лице и со своето мислење ќе го испрати до Министерството на народната одбрана на решавање.

Лицето чијата молба ќе биде усвоена од Министерството на народната одбрана ќе биде на државен трошок упатено во земјата поради редовно регрутирање и упатување на отслужување на воениот срок.

IV. Заминавање во странство на воени обврзници што не го служиле воениот срок

Член 20

Државјаните на ФНРЈ — машки кои во односната календарска година наполнуваат 17 години или се постари а уште не се регрутирани и оние што се регрутирани но уште не го отслужиле воениот срок или на друг начин не ја регулирале воената обврска можат да добијат уверение од воениот отсек дека во воениот поглед нема пречка за нивно заминување во странство, ако патувањето нема да трае подолго од шест месеци и ако се презема за следни цели:

- а) по специјални државни работи;
- б) поради лекувања во бањи, санаториуми, климатски места, поради консултирање лекар-специјалист, поради извршување операции и слично или поради водење и следење членови на фамилијата или блиски роднини (до 3 степени крвно роднинство односно до 2 степен роднинство по тазбина) за иста цел;
- в) поради преземање наследство;
- г) поради учествување на спортски натпревавања, излети и слично.

Воениот отсек може да издаде уверение дека во воен поглед не постојат пречки за заминување во странство за време подолго од шест месеци само на лицата што заминуваат на студии, а на кои поради студиите им е одложено служењето на воениот срок. Овие лица можат да борават во странство до завршетокот на студиите но со тоа што тој бораваж да не може да трае по наполнетите 27 години на односното лице односно по наполнетата 31 година за лицата што ги исполнуваат условите на чл. 10 од овој правилник.

Член 21

Молбите за издавање одобренија за патување во странство врз основа на одредбите од претходниот член му се поднесуваат на народниот одбор на општината (градот) на чие подрачје молителот има свое пребивалиште. Народниот одбор ќе ја спроведе молбата со свое мислење до надлежниот воен отсек на решавање, а воениот отсек своето решение ќе му го испрати на молителот преку народниот одбор.

Државните органи и фискалтурните организации во поглед на лицата наведени во ст. 1 на чл. 20, што ги упатуваат тие во странство на бораваж пократок од

шест месеци се обрнуваат непосредно до воениот отсек.

Против решението на воениот отсек молителот може да подаде жалба до надлежниот воен округ во срок од 15 дена од приемот на решението. Жалбата му се предава на воениот отсек. Против решението на воениот округ нема место на жалба.

V. Упатување на отслужување на воениот срок и на вежба

Член 22

Државјаните на ФНРЈ — доброволци во смисла на чл. 13 од законот се упатуваат на отслужување на воениот срок едновременно со другите регрути од истиот род односно служба или во времето што ќе го определи Министерот на народната одбрана.

Лицата што сакаат доброволно да стапат во оружените сили, а не се уште полнолетни мораат да имаат писмен пристанок од своите родители односно старатели.

Член 23

При упатувањето на отслужување на воениот срок регрутите сами ги снесат трошковите за своја прехрана и ноќевање додека не ќе дојдат во собирното место. Натомошната издршка, прехраната и ноќевањето паѓаат на терет на буџетот на Министерството на народната одбрана.

Патувањето на регрутите со железница, брод и со државни автобуски линии од нивното место на живеење до единицата во која ќе го служат воениот срок се врши, ако оддалеченоста е поголема од 10 км на терет на буџетот на Министерството на народната одбрана.

Исто така при отпуштањето од отслужување на воениот срок воените обврзници имаат право да се превозат со железница, брод и автобус на државните линии као и на храна од нивната команда до куќата, на терет на буџетот на Министерството на народната одбрана, ако должината на патот е подолга од 10 км.

При повикувањето на воена вежба превозот на воените обврзници и резервните офицери со железница, брод и автобус на државните автобуски линии на оддалеченост поголема од 10 км од нивната куќа до единицата (установата) во која се повикани поради вежба, како и назад по завршената вежба, се врши на терет на буџетот на Министерството на народната одбрана.

VI. Евиденција на воените обврзници

Член 24

Евиденцијата на воените обврзници ја водат народните одбори на општините и воените отсеци на народните одбори на околите (градовите), и таа во поглед на обврзниците што имаат свое пребивалиште на нивното подрачје.

Воените обврзници се должни во срок од 8 дена по отпуштањето да му го јават на надлежниот воен отсек своето доаѓање од отслужувањето на воениот срок.

Исто така воените обврзници се должни во срок од 8 дена од денот на станатата промена да му ја пријават на надлежниот народен одбор на општината:

- а) промената на местото на своето пребивалиште;
- б) промената на местото на својот бораваж во траење преку 30 дена вон местото на своето пребивалиште;
- в) промената на својот стан.

Во случајот под а) од претходниот став воениот обврзник е должен да му ја јави промената на местото на своето пребивалиште како на народниот одбор на општината од чие подрачје заминува, така и на народниот одбор на општината на чие подрачје доаѓа.

Член 25

Воените обврзници мораат да имаат воена исправа односно друга потврда дека се внесени во воената евиденција и се должни да ја чуваат.

Воените обврзници што немаат воена исправа односно друга потврда дека се внесени во воената евиденција или ја загубат, должни се веднаш да му го пријават тоа на надлежниот воен отсек.

Воените обврзници што не добиле воена исправа поднесуваат малба за уверение за регулираната воена обврска до воениот отсек на околицата (градот) на чие подрачје имаат свое пребивалиште.

Уверение за регулираната воена обврска воениот отсек ќе им издаде на лицата што го отслужиле воениот срок во ЈНА или по одредбите од законот и од овој правилник им е признаено дека ја регулирале својата обврска за служење на воениот срок. Лицата огласени за постојано неспособни за воена служба се сметаат како да ја регулирале својата воена обврска.

Член 26

Директорот односно друго одговорно лице во претпријатието, раководител на установа, приватен работодавец, како и старешина на задруга и фамилија, ако во претпријатието, установа, приватен дуќан, задруга односно фамилија работат или живеат лица што се подложни на регрутирање или упатување на отслужување на воениот срок а кои не се регрутирани или упатени во кадар, должни се да го известат за тоа надлежниот народен одбор на општината.

Споменатите лица се должни да постапат во смисла на претходниот став и тогаш ако кај нив работат или живеат воени обврзници што не се воведени во воената евиденција, или кои не се одзвале на позив за вежба односно на мобилизационен позив.

Обавестите во смисла на претходните ставови од овој член споменатите лица се должни да ги сторт најдоцна во рок од 15 дни, сметајќи од денот кога разбрале или можеле да разберат за односните факти. Ако е во прашање мобилизационен позив, обавеста мора да се стори веднаш, а најдоцна во рок од два дена.

Член 27

Пријавата на народниот одбор на општината во смисла на чл. 24 и обавеста во смисла на чл. 26 од овој правилник можат да се сторт усно или со прерачено писмо преку пошта.

Народниот одбор на општината кој ќе прими пријава во смисла на чл. 24 односно обавест во смисла на чл. 26 од овој правилник должен е да го известат за тоа надлежниот воен отсек.

Член 28

Воените обврзници што сметаат дека станале неспособни за воена служба (чл. 19 од законот) должни се да му се пријават на воениот отсек на околицата (градот) на чие подрачје имаат свое пребивалиште поради преглед. Овие обврзници ќе бидат прегледани врз наредната работа на редовната регрутна комисија, поради определување на нивната способност за воена служба.

VII. Други одредби

Член 29

На лицата што добиле во ЈНА чин офицер или воен службеник им се признава дека го отслужиле воениот срок, без обзир колку време провеле на воена служба.

И на воените обврзници родени 1919 година и постари, што не го отслужиле воениот срок, им се признава дека ја регулирале воената обврска.

Член 30

На лицата кои врз основа на чл. 13 од законот стапиле во оружените сили по наполнетите 17, 18 или 19 години им се смета времето проведено во воената служба во служење на воениот срок.

На лицата родени 1928 до 1931 година кои за време на Народноослободителната војна биле во Народноослободителната војска, Партизанските одреди на Југославија и Југословенската народна армија или во сојузничките војски им се смета проведено време,

аналогно на чл. 39 односно 40 од законот во отслужување на воениот срок, со тоа што евентуалната разлика од сроковите пропишани во чл. 11 односно 14 од законот да ја дослужат спрема одредбите од чл. 36 на правилникот кога ќе биде нивното годиште повикано на отслужување на воениот срок.

Член 31

Во приправна, мобилна и воена состојба не се врши преведување на обврзниците од оперативниот во резервниот дел на Оружените сили, ниту обврзниците на резервниот дел на Оружените сили по наполнувањето на 55 години (чл. 7 од законот) се ослободуваат од воената обврска, туку остануваат и натаму во воена служба.

Член 32

Лицата осудени за кривични дела на казната затвор или строг затвор не можат да служат во Оружените сили на ФНРЈ додека не ја издржат казната. Од ова се изземаат лицата осудени на казната затвор до една година кои се пуштени на условен отпуст, а кои се осудени како воени лица и кои до условниот отпуст ја издржувале казната во воен затвор. Времето проведено во Оружените сили на ФНРЈ за време на траењето на условниот отпуст се смета во служењето на воениот срок.

Времето проведено во Оружените сили на ФНРЈ на издржување казната затвор поради прекршок се признава во отслужувањето на воениот срок без обзир кога е сторен прекршокот.

Член 33

Странските државјани — машки што станале државјани на ФНРЈ а не наполниле 31 година, а се способни за воена служба, должни се да го отслужат воениот срок, ако не го отслужиле веќе во државата чии државјани биле.

Ако лицата од претходниот став според пропишаните на државата чии државјани биле не го отслужиле потполно рокот, должни се да го дослужат воениот срок по одредбите на чл. 11 од законот, со тоа што ќе им се засмета времето проведено во воената служба во странската држава.

Лицата постари од 31 а помлади од 55 години се распоредуваат во оперативниот односно на резервниот дел на оружените сили спрема годините на староста, ако се способни за воена служба, што се утврдува со преглед од страна на лекарската комисија на воениот отсек на чие подрачје имаат свое пребивалиште.

Член 34

Студентите и апсолвентите родени 1922 до 1927 година, како и сите други лица родени 1925 до 1927 година заклучно кои воопшто не го служиле воениот срок или отслужувањето на воениот срок не им е признаено во смисла на чл. 39 и 40 од законот должни се да го служат воениот срок пропишан во чл. 11 односно чл. 14 од законот, ако се способни за воена служба.

Исто така должни се да го служат воениот срок, ако се способни за воена служба, и лицата родени 1920 година и помлади, кои воениот срок не го отслужиле поради издржување казна или поради одбегнување од воена служба односно поради бегство.

Член 35

Лицата родени 1914 до 1919 година заклучно што не го служиле воениот срок воопшто ќе се упатат на воено-лекарски комисијски преглед. Од ова се изземаат лицата што на поранешниот преглед во ЈНА или во бившата југословенска војска се огласени за постојано неспособни за воена служба, и за тоа поднесат докази.

Лицата за кои со лекарски преглед ќе се утврди дека се способни за воена служба ќе се запишат како обврзници на оперативниот дел на оружените сили.

Член 36

Лицата родени 1920 до 1927 година што не се наоѓат во состав на ЈНА, а кои провеле известно време во Народноослободителната војска, Партизанските одреди на Југославија и во Југословенската народна армија, сојузничките војски или партизанските одреди, или во бившата Југословенска војска, ако не ја регулирале својата воена обврска по одредбите на чл. 39 и 40 од законот, треба да го дослужат воениот срок, и тоа:

а) ако имаат право да служат воен срок во траење од една година а во напред споменатите војски и одреди провеле шест месеци или помалу имаат да дослужат шест месеци; за оние лица што биле во воена служба подолго од шест месеци се смета дека го отслужиле воениот срок;

б) ако припаѓаат на родови (служби) за кои е пропишано служење на воениот срок од две години:

— ако служеле шест месеци или помалу — имаат да дослужат осумнаесет месеци;

— ако служеле шест до дванаесет месеци заклучно — имаат да дослужат дванаесет месеци;

— ако служеле дванаесет до осумнаесет месеци заклучно — има да дослужат шест месеци;

— ако служеле подолго од осумнаесет месеци — им се признава дека го отслужиле воениот срок;

в) ако припаѓаат на родови (служби) за кои е пропишано служење на воениот срок од три години:

— ако служеле до шест месеци заклучно — имаат да дослужат две и пол години;

— ако служеле шест до дванаесет месеци заклучно — имаат да дослужат две години;

— ако служеле дванаесет до осумнаесет месеци заклучно — имаат да дослужат една и пол година;

— ако служеле осумнаесет до дваесет и четири месеци заклучно — имаат да дослужат една година;

— ако служеле дваесет и четири до триесет месеци заклучно — имаат да дослужат шест месеци;

— ако служеле подолго од триесет месеци им се признава дека го отслужиле воениот срок.

Лицата од точ. а) ст. 1 што ги исполнуваат условите да можат да станат резервни офицери, а сакаат да бидат, се упатуваат во школи за резервни офицери и служат воен срок од една година.

Член 37

На дослужување на воениот срок во смисла на претходниот член подлежуваат исто така и лицата родени 1920 до 1927 година, и тоа:

а) лицата што се отпуштени од ЈНА поради обнова на земјата врз основа на чл. 4 на Законот за демобилизацијата од 26 октомври 1945 година;

б) лицата што се преведени од ЈНА во Народната милиција а од оваа се отпуштени, ако не ги исполнуваат условите од чл. 40 и 41 на овој правилник;

в) лицата што се од кој и да било разлог отпуштени од ЈНА, осем оние што се огласени за постојано неспособни за воена служба.

Член 38

На лицата родени 1920 до 1927 година што се преведени од ЈНА во Народната милиција а потоа се отпуштени од оваа, им се признава службата во Народната милиција како отслужување на воениот срок се' до денот кога почнале да примаат плата како милиционери; останалото време до сроковите предвидени во чл. 11 односно 14 од законот овие лица ќе го дослужат во смисла на одредбите на чл. 36 од овој правилник.

Член 39

На лицата родени 1920 до 1927 година, кои како борци на Народноослободителната војска, Партизанските одреди на Југославија и Југословенската народна армија, или сојузничките војски паднале во војнено пленство, им се смета времето проведено во војнено пленство во отслужување на воениот срок, под услов сами да не му се предале на непријателот.

Член 40

На лицата родени 1920 година и помлади, кои на денот на влегувањето во сила на Законот за Народната милиција (17 декември 1946 година) биле на служба во Народната милиција, а кои не го отслужиле воениот срок во ЈНА, времето проведено на служба во Народната милиција ќе им се засмета, аналогно на чл. 88 од Законот за Народната милиција во отслужување на воениот срок, ако останат на служба во Народната милиција шест години.

На лицата од претходниот став органите на Народната милиција ќе им издадат уверение за службата во Народната милиција, а спрема формуларот што ќе го пропише Министерот на внатрешните работи на ФНРЈ.

Член 41

За секое лице помеѓу 18 и 55 години, што служело во Народната милиција подолго од шест години или престанало да служи во неа пред истекот на овој срок а не ја исполнило воената обврска, органите на Народната милиција ќе ги испратат до надлежниот военотериторијален орган податоците потребни за воената исправа.

Врз основа на примените податоци военно-територијалниот орган ќе им издаде на лицата што служеле во Народната милиција шест години воена исправа и ќе ги внесе во воената евиденција ако се способни за воена служба, а во спротивно ќе им даде уверение дека се неспособни постојано за воена служба.

Лицата што ќе ја напуштат службата во Народната милиција или ќе бидат отпуштени од неа пред истекот на шест години военно-територијалниот орган ќе го упати на отслужување односно дослужување на воениот срок, ако подлежуваат на таа обврска по одредбите на законот. Во спротивно ќе им се даде уверение дека се постојано неспособни за воена служба.

Член 42

Како сојузнички воени формации во смисла на чл. 40 од законот се сметаат и партизанските одреди односно сличните сојузнички формации што учествувале во борбата против фашистичките сили.

Како оружени формации на народноослободителното движење се сметаат и формациите на шпанската републиканска војска.

Член 43

На лицата кои за време на војната активно учествувале во Народноослободителното движење, а се наоѓале по наредбата од раководителите на должност вон редовите на НОВ, ПОЈ и ЈНА им се признава, аналогно на чл. 6 од законот, времето проведено на таа должност во отслужување на воениот срок.

Член 44

Лицата од претходниот член поднесуваат писмени молби за признавање времето наведено во претходниот член во отслужување на воениот срок до вое-

ниот отсек на околицата (градот) на чие подрачје имаат свое пребивалиште.

Во молбата ќе се наведе фамилијарно, татково родено и своето родено име; место на постојаното живеење, датум и место на раѓањето, време проведено во воена служба што им се признава во воениот срок по чл. 39 и 40 од законот; на какви должности, каде и под чија наредба работеле во Народноослободителното движење вон составот на НОБ, ПОЈ и ЈНА.

Кон молбата се приложува писмена изјава од двајца сведоци што се наоѓат во ЈНА, од кои еден мора да биде офицер. Со изјавата на овие сведоци треба да бидат потврдени наводите на молбителот за вршењето на должноста во Народноослободителното движење вон составот на оружените формации на НОБ, ПОЈ и ЈНА.

Примените молби воените отсеци ќе ги спроведат со свое мислење преку воениот округ до командата на воената област. Оваа команда по извршената проверка ќе донесе решение и ќе му го соопшти на подносителот на молбата преку надлежниот воен отсек.

Против решението од команданта на воената област може да се подаде жалба до Министерот на народната одбрана во рок од 15 дена по соопштувањето односно по приемот на решението. Против решението од Министерот на народната одбрана нема место на жалба.

Член 45

Молбите врз основа на одредбите од чл. 43 и 44 од овој правилник можат да се подат најдоцна до 31 август 1952 година. Подоцна поднесените молби не ќе се земаат во постапка.

Член 46

Како ден на завршокот на војната се смета 15 мај 1945 година.

VIII. Прекршоци

Член 47

Со парична казна до две илјади динари ќе се казни за прекршок воен обврзник:

а) кој не ќе му го пријави во пропишаниот срок на надлежниот воен отсек своето доаѓање од отслужување на воениот срок;

б) кој не ќе му ја пријави во пропишаниот срок на надлежниот народен одбор на олштината промената на местото на своето постојано живеење, промената на местото на својот боравок или промената на својот стан;

в) кој не ќе му пријави на надлежниот воен отсек дека нема воена исправа односно друга потврда дека е воведен во воената евиденција, или кој не ја сочувал веќе добиената воена исправа односно друга потврда дека е воведен во воената евиденција;

г) кој без оправдан разлог не се одзове на позивот на воениот орган поради соопштување, или давање потребни податоци или напатствија во врска со извршувањето на воената обврска.

Со казната од претходниот став ќе се казни за прекршок и раководителот на установата, приватниот работодавец и старешината на задругата или фамилијата, ако во пропишаниот срок не постапи по чл. 26 од овој правилник.

Член 48

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 71
5 јули 1952 година
Белград

Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

460.

Врз основа на чл. 37 од Основната уредба за звањата и платите на службениците на државните органи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 14/52), а во согласност со Советот за законодавство и изградба на народната власт на Владата на ФНРЈ, пропишувам

П РА В И Л Н И К

ЗА ИЗМЕНУВАЊА И ДОПОЛНУВАЊА НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ЗВАЊАТА И ПЛАТИТЕ НА СЛУЖБЕНИЦИТЕ НА СТАТИСТИЧКИТЕ СЛУЖБИ

Член 1

Во точ. 1 чл. 6 од Правилникот за звањата и платите на службениците на статистичките служби („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 18/52) наместо „XIV“ се става „XIII“.

Член 2

Во ст. 2 чл. 17 наместо „XIV“ се става „XIII“.

Член 3

Членот 20 се менува и гласи:

„Службениците од претходниот член кои имаат непотполна средна школа се преводат во следни платни разреди:

— службениците под а) и б) од XIX до XIV платен разред;
— службениците под в) од XVII до XIII платен разред.

Платниот разред се определува според годините на службата сметајќи го за почетниот платен разред времето до три години, за наредниот преку три до шест години итн.

Службениците под в) кои имаат до шест години служба се преводат во XVII платен разред, преку шест до девет години во XVI итн.“

Член 4

Членот 21 се менува и гласи:

„Службениците од чл. 19 кои имаат пониска од непотполна средна школа и положен стручен испит, а работите на своето звање ги вршат со успех, се преводат во платните разреди по одредбите на претходниот член, со тоа што на службениците под а) и б) за почетен платен разред им се смета шест години, а на службениците под в) девет години служба.

Службениците од чл. 19 што не ги исполнуваат условите од претходниот став се преводат во звањата на канцелариските службеници.“

Член 5

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“, а ќе се применува од 1 јули 1952 година.

Бр. 1700
11 јули 1952 година
Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Столашкиот совет,
Борис Кидрич, с. р.

Согласен,

Потпретседател на Советот за законодавство и изградба на народната власт на Владата на ФНРЈ,

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

461.

Врз основа на чл. 14 од Уредбата за инвалидските припадности („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 33/52) пропишувам

НАПАТСТВИЕ ЗА ПРИМЕНУВАЊЕ НА УРЕДБАТА ЗА ИНВАЛИД- СКИТЕ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ

Со член 2

1) Инвалидските припадности им се исплатуваат на уживателите во месечен износ и тоа од првиот ден на наредниот месец по здобивањето правото на припадности па до крај на месецот во кој им престанало правото на истите.

Со член 5

2) Специјален додаток за одгледување и туѓа помош, како одделна форма на инвалидските припадности по поранешните прописи, не припаѓа по 1 јуни 1952 година, бидејќи тој додаток, во наголемен износ, е засметан во инвалиднината предвидена за инвалидите од I група.

3) Инвалидите од I група примаат, како и другите инвалиди, полн износ на инвалиднината и за време додека се сместени во дом што служи за грајно сместување, исхрана и здравствена заштита на инвалидите (не доаѓа до примена чл. 11 од Законот за воените инвалиди од војната).

Со член 8

4) Инвалидите што се уживатели на лична или фамилијарна пензија, како и оние што се уживатели на инвалиднина од II група по прописите за социјалното осигурување, немаат право на инвалидски додаток, без обзир на висината на нивната пензија односно инвалиднина.

Паричните износи што ги примаат уживателите на лична инвалиднина врз основа на орденот „Народен херој“, „Споменица 1941“, „Караѓорѓева ѕвезда со мечеви“ и „Бел орел со мечеви“ не прават никакви пречки за примане на инвалидскиот додаток.

5) На инвалидите од I и II група не им припаѓа инвалидски додаток.

6) Поради установувања потполна и трајна неспособност за работа на инвалидите, комисијата за инвалидските додатоци ги упатува тие инвалиди до инвалидско-пензионата комисија надлежна за подрачјето на околицата (градот) во која се наоѓа комисијата за инвалидски додатоци.

На преглед кај инвалидско-пензионата комисија подлежат само инвалидите од VI до X група што не се постари од 55 години (жени) односно 65 години (мажи), кога го бараат овој додаток по основот на неспособноста за работа.

7) Инвалидите од VI до X група кои без своја вина се наоѓаат во работен однос а не примаат материјално обезбедување затоа што немаат навршен работен стаж, мораат за признавање на инвалидскиот додаток да ги исполнуваат условите кои во поглед на имотот, приходите и приватната професионална дејност се предвидуваат во чл. 8 ст. 2 од Уредбата. За секоја исплата на инвалидскиот додаток на овие инвалиди за наредниот месец треба на органот што врши исплата на истиот да му се поднесе потврда од надлежното биро за посредување на трудот за тоа, дека инвалидот редовно му се пријавувал на бирото поради запослување и да не настанил случај на неоправдано одбијање на даденото запослување. Прашањето за оправданоста на одбијањето на даденото запослување се оценува од органите и по постапката предвидена во Уредбата за материјалното обезбедување и за другите права на работниците и службениците што се наоѓаат и емено во работен однос („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/52) и Општото напатствие за нејзиното извршување („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 21/52).

Запослувањето на овие инвалиди во текот на месецот за кој им е исплатен инвалидски додаток не повлекува враќање на истиот.

Инвалидите кои по престанок на службеничкиот однос примаат отплатнина по Законот за државните службеници не можат да го остваруваат правото на инвалидски додаток за она време за кое им е исплатена отплатнина.

Со член 9

8) Инвалидите од I до VII група што имаат право на додатоци на деца и по некој друг основ можат тоа право да го уживаат само по еден основ, како што е тоа предвидено во Напатствието за применување на Уредбата за додатоците на деца („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 14/52).

Со член 10

9) За членови на поблиска фамилија на која се однесуваат прописите од уредбата се сметаат брачна жена, деца родени во брак и воен брак и усвоени деца како и пасивници и храненици под условите предвидени во чл. 7 од Законот за воените инвалиди од војната.

Прописите од оваа уредба ќе се применуваат исто така на родители, дедо и баба како и на усвоител или усвоителка, очув или машта, и хранител или хранителка, под условите предвидени во чл. 16 ст. 4 од Законот за воените инвалиди од војната.

Со чл. 11 и 12

10) Кога повеќе лица заеднички уживаат фамилијарна инвалиднина па на едно од нив ќе му престане правото за уживање на инвалиднината, се определува нов износ на заедничката инвалиднина спрема бројот на преостаналите соуживатели. На ист начин се определува заедничката инвалиднина и во случај кога на еден од соуживателите поради осуда ќе му се запре уживањето на инвалидските права за време додека се наоѓа на издржување на казната во казнено-поправителните установи (чл. 14 од Законот за воените инвалиди од војната).

Со член 13

11) Наголемувањето на инвалиднината на деца без обата родители (чл. 13 од уредбата), а исто така и наголемување на инвалиднината на родителите што го загубиле единото дете односно две или повеќе деца (чл. 14 од уредбата), се врши од вкупниот износ на фамилијарната инвалиднина определена за сите соуживатели зедно.

Со член 14

12) Ќе се земе дека ги исполнуваат условите за признавање на наголемената инвалиднина и оние родители кои едно дете загубиле под условите од чл. 1 ст. 2 од Законот за воените инвалиди од војната; а другите деца како граѓански жртви од војната (фашистички терор, воени операции, бомбардирање и сл.), под услов истите да не оставиле порок.

13) Наголемување на досегашната инвалиднина на родителите што го загубиле единото дете се врши по барање од уживателот на инвалиднината, а решение за тоа донесува исплатниот орган. Во случај на приговор на такво решение, ќе се постапи со смисла на чл. 13 од Правилникот за постапката на инвалидските комисији.

14) Одредбата на чл. 14 од уредбата не може да се применува на дедото и бабата.

Со член 15

15) Неспособноста за работа на уживателите на фамилијарна инвалиднина се установува по прописите за социјалното осигурување на ист начин како што е тоа наведено во точ. 6 од ова напатствие.

16) Кога заедничката фамилијарна инвалиднина ја ужива вдовица помлада од 55 години заедно со децата за кои прима додаток на деца, на фамилијата и

припаѓа инвалидскиот додаток ако вдовицата е неполно и трајно неспособна за работа, а се исполнети и другите услови за остварување правото на тој додаток.

17) Децата-уживатели на инвалиднина од 14 до 17 години старост, што не се на школување, можат да го остваруваат правото на инвалидски додаток само ако се неполно и трајно неспособни за работа.

18) Возрасните деца што уживаат фамилијарна инвалиднина по основот на потполна неспособност за стопанисување, која е утврдена во постапката за признавање на инвалидските права (чл. 13 од Законот за воените инвалиди од војната), ќе се смета дека го исполнуваат овој услов, на нема да се упатуваат на преглед до инвалидско-пензионата комисија по прописите за социјалното осигурување.

Исто така, ќе се смета дека уживателите на фамилијарната инвалиднина ги исполнуваат условите во поглед на неспособноста за работа, ако во постапката за остварување на правата по Уредбата за паричната надомнада наместо бонови за прехрана (чл. 14) е веќе утврдена нивната потполна и трајна неспособност за работа, и поради остварувањето на правото на инвалидски додаток нема да се упатуваат до инвалидско-пензионата комисија на преглед.

Со член 16

19) Инвалидскиот додаток во случајот од чл. 16 ст. 2 од уредбата им припаѓа на соуживателите кои ги исполнуваат условите за примање на тој додаток. Нив не ги исклучува од тоа право одвоениот соуживател кој не исполнува услови за инвалидски додаток.

На пример: Кога фамилијарна инвалиднина уживаат заедно вдовица и брачно дете на загиналиот и неговото вонбрачно дете што живее одвоено, а обете деца примаат постојан додаток на деца, тогаш инвалидски додаток во полн износ и' припаѓа на вдовицата ако ги исполнува условите за тој додаток. Меѓутоа, ако со вдовицата би уживал инвалиднина син од 16 години, кој не е неполно неспособен, тогаш на вдовицата не би и' припаѓал инвалидски додаток бидејќи возрасниот син како член на фамилијата ја исклучува (чл. 15 ст. 3 од уредбата).

Кога фамилијарната инвалиднина ја уживаат обата родители кои од оправдани разлози живеат одвоено, а приходите не им потекнуваат од заеднички извори, на само еден родител ги исполнува условите што се бараат за признавање правото на инвалидски додаток, тогаш тој родител има право на инвалидски додаток во полн износ.

Со член 19

20) Како редовни приходи кои, покрај инвалиднината, влијаат на правото на инвалидски додаток се сметаат приходите од заработка, плата, пензија и други постојани примања по кој и да било основ, осем инвалиднината и постојаниот додаток на деца, така што правото на овој додаток да се исклучува ако зкупниот приход од овие извори го надминува износот од 2.000 динари месечно по член на домаќинството. Овие приходи се земаат во обзир, ако ги има истиот уживателот на инвалиднината, неговиот брачен другар или неговите деца со кои живее во заедничко домаќинство, а кога е во прашање дете-уживател на фамилијарна инвалиднина, тогаш се земаат во обзир и приходите на престанатиот родител со кој детето живее во заедничко домаќинство.

На пример:

Ако уживателот на личната инвалиднина живее во заедничко домаќинство со жена и две деца од кои жената и едно дете се наоѓаат во работен однос и примаат плата, тогаш платите на брачниот другар и запосленото дете се засметуваат во приходот од домаќинството така, инвалидскиот додаток да не припаѓа ако приходот надминува 2.000 динари месечно по член на домаќинството.

Ако е уживател на фамилијарна инвалиднина вдовица со дете, која живее во заедничко домаќинство во возрасен син службеник и со свекор пензионер, тогаш платата на запослениот син се засметува а пен-

зијата на свекорот (таткото на мажот) не се засметува во приход на домаќинството.

Ако се уживатели на фамилијарна инвалиднина две деца кои живеат во заедничко домаќинство со премажена мајка, која врши приватна професионална дејност, и со возрасен запослен брат, тогаш приходот на нивната мајка ќе влијае, а платата на возрасниот брат нема да влијае на нивното право на додаток.

Ако се уживатели на фамилијарна инвалиднина родители па живеат со еден запослен син кој има поблиска фамилија и прима постојан додаток на своето дете, а имаат и друг одвоен запослен син, кој исто така има поблиска фамилија и постојан додаток на своето дете, тогаш при определувањето правото на инвалидскиот додаток на родителите се зема во обзир платата на оној син со кој живеат во домаќинството, а не се зема во обзир постојаниот додаток кој го прима тој син на своето дете а исто така ни платата ни постојаниот додаток на одвоениот син.

Со член 21

21) За остварување правото на инвалидски додаток уживателот на лична инвалиднина со пријавата поднесува следни докази:

а) документ (решение, инвалидска исплатна книшка) за тоа дека му е признато својството на воен инвалид од војната,

б) извод од матичната книга на родителите, в) потврда од надлежниот народен одбор за тоа дека инвалидот не е во работен однос ниту е пензионер, дека не врши приватна професионална дејност ни тој ни неговиот брачен другар, како и за тоа дали некој од членовите на неговата поблиска фамилија со кој живее во заедничко домаќинство е во работен однос или е пензионер па ако е, тогаш колку изнесува заработката, платата или пензијата на такво лице, и дали и кој прима постојан додаток на деца,

г) потврда од надлежниот одбор за имотот и приходите во смисла на чл. 8 ст. 2 од оваа уредба и чл. 9 од Уредбата за додатоците на деца за себе и за членовите на поблиската фамилија, и тоа:

— ако корисникот има имот — потврда за видот и големината на имотот и за приходите од истиот издадена од народниот одбор на чие подрачје се наоѓа имотот,

— ако корисникот нема имот — потврда од народниот одбор надлежен по местото на живеењето издадена врз основа на сопствената евиденција за своето подрачје, а за останалото подрачје на Федеративна Народна Република Југославија врз основа на изјави од двајца сведоци.

д) потврда од надлежниот народен одбор за бројот на членовите на домаќинството во кое живее, од која ќе се гледа роднинството и годините на староста на членовите на домаќинството, а ако во домаќинството има и родители тогаш дали ги издржува инвалидот.

е) потврда од надлежното биро за посредување на трудот дека не ужива материјално обезбедување и зошто не го ужива, ако уживателот на лична инвалиднина е работник или службеник кој се наоѓа времено во работен однос.

22) Уживателите на фамилијарна инвалиднина поднесуваат следни докази:

а) документ (решение, инвалидска исплатна книшка) затоа дека им е признаено правото на инвалиднина и другите видови државна помош и заштита,

б) извод од матичната книга на родените за сите соуживатели;

в) потврда од надлежниот народен одбор за тоа дека ниеден од уживателите не е во работен однос ниту е пензионер (личен или фамилијарен) ниту да врши приватна професионална дејност, како и за тоа дали некој од членовите на нивната поблиска фамилија со кои живее во заедничко домаќинство е во работен однос или е пензионер, па ако е колку изнесува неговата заработка, плата или пензија и дали прима и кој прима постојан додаток на деца.

г) потврда од надлежниот народен одбор за имотот и приходите во смисла на чл. 15 од уредбата и чл. 9 од Уредбата за додатоците на деца за сите соуживатели и тоа исто така како и за уживателите на лична инвалиднина — точ. 20 под г) на ова напатствие,

д) потврда од надлежниот народен одбор за бројот на членовите на домаќинството во кое живеат, од која ќе се гледа и роднинството и годините на староста на истите, а ако во домаќинството живеат и родителите на некоја од соуживателите на инвалиднината тогаш и дали ги издржуваат.

Некои од горните околности можат да се утврдуваат и со други исправи со кои подносителот на пријавата располага (решение за признавање на инвалидските права, решение за додаток на деца и сл.).

23) Во решението со кое се признава инвалидскиот додаток мора да се назначи и денот кога почнува да тече тој додаток.

Додека се води постапката за установување правото на инвалиднина, рокот на застареноста од три месеци не тече, туку почнува да тече од денот на приемот на решението за правото на инвалиднина. Ако пријавата за инвалидски додаток е поднесена во рок од три месеци од приемот на решението за правото на инвалиднина, инвалидскиот додаток ќе се признае од денот од кој е признаено правото на инвалиднина, доколку во тој момент уживателот ги исполнува условите за овој додаток. Инаку, овој додаток припаѓа од денот кога се исполнети условите.

Со член 22

24) Комисиите за инвалидски додатоци решаваат за правото на додаток на седници на кои задолжително присуствува директорот на заводот за социјално осигурување на околината (градот) или од него определен службеник на заводот. Одлуките што ги донесува комисијата за инвалидски додатоци се внесуваат во записникот за седниците на комисијата, кој го потпишуваат сите членови на комисијата.

Решението за правото на инвалидски додатоци го издава заводот за социјално осигурување на околината (градот) врз основа на записнички утврдени одлуки од комисијата за инвалидските додатоци. Решението мора да биде образложено и да содржува поука за правото на жалба. Решенијата на комисијата за инвалидски додатоци веднаш се извршни.

25) Што се однесува до вршењето на надзор кај остварувањето правата на инвалидски додатоци, органите на народните одбори и на владите надлежни за работите на социјалната политика имаат исти права како во постапката за остварување правата од социјалното осигурување, чините одредби ќе се применуваат аналогно и во постапката за остварување правата на инвалидски додаток. (Уредбата за оснивање заводи за социјално осигурување и за временото управување со средствата за социјално осигурување („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 33/52).

26) Уживателот на инвалидски додаток е должен на комисијата за инвалидски додатоци да ја пријави секоја промена што повлечува губиток на правото на тој додаток.

Неправилно исплатените износи на инвалидскиот додаток можат да се обезбедат односно наплатат од инвалиднината и инвалидскиот додаток аналогно на чл. 30 од Законот за воените инвалиди од војната.

Со член 24

27) Одлука за исплата на неисплатените инвалидски принадлежности (чл. 2 од уредбата) донесува органот што врши исплата на инвалиднината аналогно на чл. 13 од Правилникот за постапката на инвалидските комисии.

Со член 25

28) Децата, уживатели или соуживатели на фамилијарна инвалиднина, за кои се исплатува постојан додаток на деца, имаат право на бесплатна здравствена заштита како не примаат инвалидски додаток.

Со член 26

29) Лицата споменати во чл. 26 од уредбата остваруваат право на бесплатна здравствена заштита врз основа на правосилни решенија со кои им се признаени инвалидските права, а членовите на фамилија на народните херои можат тоа право да го остваруваат и врз основа на други исправи со кои се утврдува таквото нивно својство.

Со член 27

30) Во членови на поблиска фамилија на уживателот на лична инвалиднина на кои се признава правото на бесплатна здравствена заштита (чл. 27 од Уредбата), покрај жената се засметуваат само децата што ги исполнуваат условите кои по чл. 13 ст. 2 точ. 2 од Законот за воените инвалиди од војната се бараат за признавање на фамилијарната инвалиднина.

Со член 28

31) Лицата што уживаат инвалидски принадлежности по Законот за мирнодопските воени инвалиди не ќе се преводат на инвалидските принадлежности предвидени по оваа уредба, туку од определувањето на новите права по посебни прописи ќе им се продолжи исплатувањето на инвалидските принадлежности по досегашните прописи.

Ако се работи за неизвршени предмети по барањата на лицата што бараат признавање на инвалидските права врз основа на прописите споменати во претходниот став, постапката ќе се продолжи и ќе се признаат правата споменати во чл. 28 ст. 3 од уредбата, доколку ги исполнуваат пропишаните услови.

32) Лицата што се онемогособени во времето од 9 до 15 мај 1945 година и затоа се признаени за мирнодопски воени инвалиди или инвалиди на народната милиција, ќе се сметаат за воени инвалиди од војната, со обзир на Законот за прогласување петнаесетти мај за народен празник („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 20/52) и као такви ќе бидат преведени по прописите на Уредбата за инвалидските принадлежности.

Исто така ќе се постапи и со фамилиите, односно со родителите, на кои им се признаени инвалидските права по Законот за мирнодопските воени инвалиди или по Уредбата за инвалидите на народната милиција, ако лицето од кое потекнува тоа право настрада во периодот споменат во претходниот став.

Со член 30

33) Износот на делот на личната инвалиднина, како и износот на делот на инвалидскиот додаток кај сите уживатели, што се исплатува во базиси за купување индустриски стоки, се определува спрема чистиот износ на инвалиднината, т. е. по одбиток на редовните запирања (чл. 33 од Законот за воените инвалиди од војната).

Со член 31

34) Во постапката за преведување на досегашните уживатели на инвалидски принадлежности на нови инвалиднини исплатните органи ќе постапуваат аналогно на чл. 13 од Правилникот за постапката на инвалидските комисии.

35) Инвалидските принадлежности по одредбите од уредбата ќе се признаваат и исплатуваат од 1 јули 1952 година, а инвалидските принадлежности што им припаѓаат на уживателите до тој ден ќе се определуваат и исплатуваат по прописите што важеле порано.

36) Досегашните инвалидски принадлежности: инвалиднината, специјалниот додаток за одгледување и туѓа помош и постојаниот додаток на деца, доколку ќе им бидат исплатени на уживателите по 1 јули 1952 година до преведувањето на нови инвалидски принадлежности по уредбата, ќе се сметаат како аконтацији со тоа што разликата помеѓу овие и новите принадлежности ќе им се исплати при преведувањето.

Со член 32

37) Комисиите за инвалидски додатоци што се формираат при советите за народно здравје и соци-

јална политика на народните одбори на околните и градовите решаваат за правото на додашок во седници на кои задолжително присуствува началникот на одделението за социјална политика или службеникот определен од претседателот на советот.

Решенијата за правото на инвалидски додатоци ги издава советот за народно здравје и социјална политика врз основа на записнички утврдени одлуки на комисијата, а ги потпишува началникот на одделението односно определените службеници.

Што се однесува до формата на решенијата важи истото што е наведено во точ. 24 од ова напатствие.

38) Комисиите за инвалидски додатоци се органи на народните одбори при кои се основани.

Народните одбори должни се да обезбедат средства и достаточен број службеници за вршење администрација на комисиите.

Членовите на комисијата за инвалидски додатоци ги назначува советот за народно здравје и социјална политика на народниот одбор на околината (градот) и тоа по прибавено мислење од одборот на Сојузот на воените инвалиди од војната на Југославија и временниот одбор на социјалното осигурување доколку се однесува до членовите на комисијата што доаѓаат од тие одбори.

Со член 33

39) Советите за народно здравје и социјална политика на народните републики ќе извршат пренесување на надлежноста во поглед на решавањето за правото на додаток на деца, кога ќе бидат формирани поодделни заводи за социјално осигурување на околината (градот), и тоа на комисијата за инвалидски додатоци што се формира при тој завод (чл. 22 од уредбата).

40) Кога во смисла на чл. 33 од уредбата комисиите за инвалидски додатоци ќе почнат да решаваат и за правото на додаток на деца со една пријава ќе може да се бара инвалидски додаток и додаток на деца, во кој случај со пријавата мораат да се приложат и доказите што се бараат по Уредбата за додатоците на деца во напатствијата за нејзиното извршување.

Со член 34

41) Лицата од чл. 33 ст. 6 од Законот за воените инвалиди од војната, што подале порано пријава но истата им била отфрлена затоа што ја подале по 30 јуни 1950 година, можат да здобијат инвалидски права ако поднесат нова пријава и ги исполнат условите предвидени во чл. 34 од уредбата.

Ако порано започнатата постапка по пријавите поднесени по 30 јуни 1950 година не е завршена со правосилно решение, истата ќе се продолжи и без поднесување нова пријава. На вакви лица можат да им се признаат инвалидските права ако ги исполнуваат останалите услови предвидени во чл. 34 од уредбата.

42) На лицата што поднесуваат првпат пријава по чл. 34 од уредбата, како и на лицата од ст. 1 на претходната точка инвалидските припадности им припаѓаат од првиот ден на наредниот месец по поднесената пријава, а на лицата од ст. 2 од претходната точка — од 1 јули 1952 година.

43) Ке се земат во постапка и пријавите за признавање на инвалидските права по основ на болест на лицата споменати во чл. 2 од Уредбата за признавање на инвалидските права на лицата оспособени при вршењето на должноста за целите на државната безбедност и народната одбрана што не поднеле пријава до 14 јуни 1951 година, и ако се поднесени по тој срок, ако бидат поднесени најдоцна до 31 декември 1952 година.

Со член 35

44) Лекарските комисии за преглед на инвалидни (чл. 35—40 од Законот за воените инвалиди од војната), при прегледот на лицата што бараат да им се признае инвалидско својство по основот на болест должни се, покрај другото, да дадат образложено ми-

слење за тоа, дали се работи за случаите од чл. 35 на уредбата.

45) За упатување на повторен преглед до лекарската комисија инвалид, кому што со правосилно решение му е признаено инвалидското својство по основ на болест, одлучува првостепената инвалидска комисија, спрема податоците што се наоѓаат во инвалидскиот предмет на тој инвалид.

Кога лекарската комисија ќе прими инвалидски предмет со такво барање од првостепената инвалидска комисија, ќе даде потребно мислење откако ќе го прегледа инвалидот и ги оцени сите податоци за неговата болест што се наоѓаат во описите или ќе бидат дополнително прибавени. Лекарската комисија своето мислење може да го даде врз основа на материјалот што се наоѓа во предметот и без да го прегледа инвалидот, ако најде дека прегледот не е нужен.

46) Инвалидските припадности по новото решение, што се донесува врз основа на повторен преглед на таков инвалид, почнуваат да течат од денот на првиот лекарско-комисииски преглед со кој се установува дека постои основ за определување процентот на неспособноста по чл. 35 од уредбата.

Со член 37

47) Постапката што му претходи на решението на Врховната инвалидска комисија за тоа дали има или нема место да се обнови постапката или да се ревидира во смисла на чл. 34 ст. 2 и 3 од Законот за воените инвалиди од војната, ја врши првостепената инвалидска комисија без обзир на тоа од кого потекнува барањето односно иницијативата за започнување на постапката.

48) Ова напатствие влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“, а ќе се применува од 1 јули 1952 година.

Бр. 1947

3 јули 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ

Претседател на Советот за народно здравје и социјална политика,
др Павле Грегорич, с. р.

462.

Врз основа на чл. 24 од Уредбата за додатоците на деца („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 48/51) прописувам

НАПАТСТВИЕ

ЗА ДОПОЛНУВАЊА НА НАПАТСТИЕТО ЗА ПРИМЕНУВАЊЕ НА УРЕДБАТА ЗА ДОДАТОЦИТЕ НА ДЕЦА

1. Во Напатствието за применување на Уредбата за додатоците на деца („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 14/52), со чл. 1 од уредбата, се додаваат нови точки 1 и 1-а кои гласат:

„1) На работниците и наместениците запослени кај приватните работодавци, за кои по одредбите на чл. 2 и 3 од Уредбата за придонесот за социјалното осигурување („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 18/52) се плаќа придонес по стопата 45% од нивната плата, им припаѓа од 1 април 1952 година правото на додаток на деца како и на другите корисници по Уредбата за додатоците на деца.

Полниот месечен износ на постојаниот додаток на деца им припаѓа на службениците и наместениците што работат полно редовно работно време, т. е. што ќе проведат на работа вкупно 208 работни часа во месецот, ако во текот на месецот остварат плата која не е помала од

9.700 динари месечно или 375 динари дневно за висококвалификуваните работници и наместениците со виша стручна спрема,

7.300 динари месечно или 280 динари дневно за квалификуваните работници и наместениците со средна стручна спрема,

6.000 динари месечно или 230 динари дневно за полуквалификуваните работници и наместениците со нижа стручна спрема,

5.000 динари месечно или 192 динари дневно за полуквалификуваните работници и наместениците на помошни работи.

Ако платата на работниците и наместениците остварена во текот на месецот е помала од минималните износи од претходниот став, постојаниот додаток на деца припаѓа за онолку дни, колку пати се содржи минималниот дневен износ на платата во вкупно остварената плата за тој месец. Остатокот преку половината од минималниот износ на дневната плата се зема како полна дневна плата.

При ова ќе се води сметка за бројот на дните стварно проведени на работа, така да нема постојаниот додаток да се исплатува за повеќе работни дни одошто ги провел на работа работникот односно наместеникот.

За дните проведени на болување постојаниот додаток на деца припаѓа во полн износ.

На пример: квалификуван работник запослен кај приватен работодавец бил во тек на еден месец на болување 5 дена, за кое време примал материјално обезбедување, а за другото време остварил плата од 5.195 динари. Пресметувањето на постојаниот додаток е следно: месечен износ на платата 5.195 динари поделен со минималниот дневен износ од 280 динари дава 18 дена проведени на работа, а бидејќи остатокот од 155 динари е поголем од $\frac{1}{2}$ на минималниот износ на дневната плата се зема дека работникот провел на работа 19 дни, што со 5 дена проведени на болување изнесува вкупно 24 дни. Спрема тоа во овој случај постојаниот додаток припаѓа за 24 дни во полн дневен износ од 50 динари и 16 единици индустриски бонови дневно, што изнесува вкупно 1.200 динари и 384 единици индустриски бонови.

Решенија за правото на додаток на деца на работниците и службениците кај приватните работодавци донесуваат и по нив вршат исплата надлежните заводи за социјално осигурување на околината (градот).

1-а) Заводите за социјално осигурување кога донесуваат решенија за правото на додатоките на деца на куќните помошници во смисла на Решението за определување стопата и основот за пресметка на придонесот за социјално осигурување на куќните помошници и на учениците во стопанството кај приватните работодавци („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 29/52) должни се во сите случаи, а особено кога се работи за запослување на нова работна сила, која влегува првпат во работен однос одделно да ја проверат вистинитоста на наводите содржани во пријавата и можат да го признаат правото на додаток на деца само во оние случаи каде што ќе утврдат, дека се работи за стварно запослување со полно редовно работно време со плаќање на договорената плата во смисла на постоеките прописи.“

Досегашната точка 1 од напатствието станува точка 1-б.

Во точ. 3 од напатствието се додава нов став 2 кој гласи:

„На децата на кои правото на фамилијарна пензија односно фамилијарна инвалидинна им престанало затоа што наполниле 24 години ќе им се исплатува постојан додаток до наполнетата 25 година односно до наполнетата 26 година (чл. 23 од Уредбата за додатоките на деца), ако се наоѓаат и натаму на редовно школување. На децата што наполниле 24 го-

дини пред 1 ноември 1951 година, ќе им се исплати постојаниот додаток од 1 ноември 1951 година.“

2. Во точ. 4 од напатствието, со чл. 4 од Уредбата, се додаваат нови ставови 2, 3 и 4 кои гласат:

„Полниот месечен износ на постојаниот додаток на деца им припаѓа на членовите на занаетчиските задруги (на производителни, преработувачки и услужни), што работат полно редовно работно време (т.е. што ќе проведат на работа 208 часа во месецот) и остварат во текот на месецот заработка која не е помала од

9.700 динари месечно или 375 динари дневно за висококвалификуваните работници,

7.300 динари месечно или 280 динари дневно за квалификуваните работници,

6.000 динари месечно или 230 динари дневно за полуквалификуваните работници,

5.000 динари месечно или 192 динари дневно за неквалификуваните работници.

На членовите на занаетчиските задруги од ст. 1 на оваа точка, за кои не се води евиденција за работните дни и за времето проведено на работа бидејќи заработката по ефектот им се пресметува по парче, им припаѓа полн месечен износ на постојаниот додаток, ако остварат во текот на месецот заработка која не е помала од минималните износи од претходниот став.

Ако остварената заработка на задругарите е помала од минималните износи од ст. 1 на оваа точка, постојаниот додаток на деца се пресметува по точ. 1 ст. 3 од ова напатствие.“

3. Во точ. 7 од напатствието, со чл. 7 од Уредбата, се додаваат нови ставови 2, 3 и 4 кои гласат:

„Исто така, на крајбрежните работници — крцатели, на земјоделските работници и на работниците запослени на сечење шума, им припаѓа постојан додаток на деца во полн месечен износ, ако работат полно редовно работно време (т.е. ако проведат на работа вкупно 208 часа, односно онолку часа колку е пропишано за полното редовно работно време за односниот вид работи).

Ако овие работници не ќе проведат на работа полн број часови на редовното работно време, постојаниот додаток на деца им припаѓа во намален износ сразмерно со бројот на часовите проведени на работа.

На пример: Постојан земјоделски работник (чувар на добиток) провел во месец јули на работа 245 часа што значи помалу од пропишаното редовно работно време за месец јули (260 часа). Додатокот се пресметува така, што 245 часа работа се зема како $24 \frac{1}{2}$ работни дни ($24 \times 10 + 5$ часа), па на име постојан додаток треба да се исплати: $24 \times 50 + 25 = 1.225$ динари и $24 \times 16 + 8 = 392$ единици индустриски бонови.

Кога заработката на лицата од претходниот став им се пресметува по ефектот, постојаниот додаток на деца припаѓа во полн месечен износ ако е остварен полниот работен ефект (нормата) во односниот месец. Ако работниот ефект (нормата) е делимично остварен, постојаниот додаток на деца припаѓа во намален износ сразмерно со остварениот работен ефект (норма), доколку нормираниот работен ефект е остварен најмалку со 50%. Кога работниот ефект во еден месец е остварен под 50%, постојаниот додаток на деца за односниот месец не припаѓа.“

4. Во ст. 9 на точ. 18 од напатствието, со чл. 8 од уредбата, се додава накрај нова реченица која гласи:

„На лицата што ќе се запишат по завршеното школување на друг факултет, висока или виша школа не им припаѓа за време на тоа школување постојаниот додаток на деца.“

5. Во точ. 40 од напатствието се додава нов став 2 кој гласи:

„На корисниците на постојан додаток на деца на кои што селанската работна задруга ќе им врати на уживање имот помал од 2 хектара, им се продолжува исплатата на постојаниот додаток на деца до оној ден од кој треба според посебните прописи при определувањето на правото на постојаниот додаток на деца да се зема во обзир новиот доход. Ако вратениот имот е поголем од 2 хектара — правото на постојаниот додаток престанува со истекот на онаа година во која му е вратен имотот на корисникот.“

6. Во точ. 45 од напатствието, со чл. 10 од уредбата, се додава нов став 2 кој гласи:

„На работниците и службениците запослени во задругите и задружните организации што примаат плата во износи помали од износите на платите пропишани во чл. 2 од Уредбата за платите на работниците и службениците во задругите и задружните организации („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 20/52) не им припаѓа постојан додаток нива деца, оти се смета дека не работат полно редовно работно време.“

Во точ. 47 од напатствието се додава нов став 2 кој гласи:

„Во смисла на одредбата на точ. 13 од Општото напатствие за извршување на Уредбата за материјалното обезбедување и за другите права на работниците и службениците што се наоѓаат времено вон работен однос („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 21/52), се смета дека иселениците повратници, како и емигрантите што уживаат право на азил во нашата земја, исполнуваат услов за материјално обезбедување во поглед на работниот стаж, ако се работи за лица што се способни за работа и што сакаат да го прифатат понадеаното запослување, па на вакви лица им се исплатува постојаниот додаток на деца за време додека го уживаат материјалното обезбедување. Во согласност со ова, треба да се смета дека иселениците — повратници и емигрантите што уживаат право на азил во нашата земја, а се наоѓаат во работен однос, исполнуваат услов за исплата на постојаниот додаток на деца во поглед на стажот.“

7. Ова напатствие ќе се применува од денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 6830

14 јуни 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за народно здравје
и социјална политика,
др Павле Грегориќ, с. р.

463.

Врз основа на чл. 18 од Уредбата за изградба станбени згради на работниците и службениците („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 23/51) а во согласност со Претседателот на Владата на ФНРЈ, донесуваме

РЕШЕНИЕ

ЗА ПОМОШТА НА ДРЖАТА ВО ТРОШКОВИТЕ ЗА ГРАДБА НА СТАНБЕНИ ЗГРАДИ НА РАБОТНИЦИТЕ И СЛУЖБЕНИЦИТЕ ВО 1952 ГОДИНА

1) Државата им дава на работниците и службениците помош, во смисла на чл. 1 ст. 2 од Уредбата за изградба станбени згради на работниците и службениците, во трошковите за градба на нивните станбени згради во висина од 80% од набавната цена на уградените градежни материјали што се купени по слободно формираните цени во трговската мрежа или непосредно од државните производителни претпријатија или од производителните претпријатија на задружните или општествените организации.

2) Помошта на државата во трошковите за градба на монтажни згради во 1952 година изнесува 70% од продавната цена на монтажната зграда.

3) Помошта на државата по точ. 1 и 2 од ова решение можат да ја користат работниците и службениците на кои што банката им одобрила, во смисла на прописите од Уредбата за изградба станбени згради на работниците и службениците, кредит потребен за таа цел до 31 декември 1951 година, односно кои до тој рок во смисла на точ. 12 од Напатствието за извршување на споменатата уредба и ја пријавиле градбата на банката, а отпочнале да ги изводат работите на зградата.

4) Помошт на државата во трошковите за градба од точ. 1 на ова решение можат да ја користат да ги довршат своите станбени згради работниците и службениците што имаат одобрен кредит кај банката врз основа на Решението од Министерот на финансите на ФНРЈ за кредитирање на работниците и службениците на производните министерства за станбената изградба бр. 7333 од 21 февруари 1948 година и кои отпочнале да ги изводат работите на зградата.

5) Толкување на ова решение ќе дава, по потреба, Министерот на финансите на ФНРЈ.

6) Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“, а ќе се применува од 1 јануари 1952 година.

Бр. 2363

9 јули 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за индустрија
и градежништво,

Милентије Поповиќ, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за народно
здравје и социјална политика,
др Павле Грегориќ, с. р.

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

Согласен,
Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

464.

Во врска со чл. 1 од Уредбата за укинување задолжителниот откуп на житата, („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 31/52), а врз основа на чл. 2 од Уредбата за трговијата со сврзаните цени („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 27/50), во согласност со Министерот на финансите на ФНРЈ, донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА ЗАМЕНА НА ОТКУПНИТЕ БОНОВИ ДОБИВЕНИ СО ПРОДАЖБА НА СЛОБОДНИ ДЕВИЗИ И ВАЛУТИ ЗА ИНДУСТРИСКИ БОНОВИ

1. — Лицата што добиле бондови за откуп со замена за слободни девизи и валути по прописите од Уредбата за издавање бондови за купување стоки по понижките единствени цени за откуп слободни девизи и валути („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 62/48) — можат применити бонвови да ги заменат за соодветен износ индустриски бонвови.

Замената ќе се изврши со пресметување на боновите за откуп во парична вредност од 1,837 динари по единица, а индустриските бонови во паричната вредност од 4 динари по единица.

2. — Замената на боновите за откуп за индустриски бонови по прописите од ова решение ќе се врши заклучно до 15 јули 1952 година.

3. — Замената на боновите за откуп за индустриски бонови ќе го изврши единицата на Народната банка на ФНРЈ што ги откупила слободните девизи и валути, а врз основа на евиденцијата за извршениот откуп.

4. — Ова решение влегува во сила веднаш.

Бр. 114

9 јули 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за промет
со стоки,

Осман Карабеговиќ, с. р.

Согласен,

Министер на финансите на ФНРЈ,

Милентије Поповиќ, с. р.

465.

Врз основа на чл. 80 ст. 2 од Уставот на ФНРЈ, а по овластувањето на Владата на ФНРЈ IV бр. 7791/48 Советот за законодавство и изградба на народната власт на Владата на ФНРЈ во согласност со Претседателот на Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РЕОРГАНИЗАЦИЈА НА СОЈУЗНАТА АДМИНИСТРАЦИЈА ВО СТОПАНСТВОТО

1. Се укинуваат организационите единици што вршат административни работи во Министерството на финансите, Советот за индустрија и градежништво, Советот за селско стопанство и шумарство, Советот за промет со стоки, Советот за сообраќај и врски, Главната управа за план, како и организационата единица на Советот за народно здравје и социјална политика на Владата на ФНРЈ која врши административни работи во врска со платниот систем и кадровите во стопанството.

2. Административните работи на организационите единици укинати со точ. 1 од ова решение се пренесуваат во единствена администрација на Стопанскиот совет.

3. Внатрешната администрација на Стопанскиот совет има следни организациони единици:

- а) Економско-плански сектор со:
- стручен колегиум;
  - самостојни реферати;
  - одделение за инвестиции и за увоз на опрема;
  - управа за економска и техничка помош;
  - документационо биро.

Членовите на стручниот колегиум се назначуваат со решение за назначување или со одделна одлука од Стопанскиот совет.

Членовите на стручниот колегиум имаат право на функционален додаток.

б) Управно-правен сектор со:

- одделение за стопанска организација и прописи;
- одделение за управни мерки;

— одделение за платниот систем и кадрови во стопанството;

— одделение за меѓународни врски;

— уред за надворешна трговија;

— управа за царини;

— одделение за приходи.

На чело на сектор се наоѓаат помошници односно заменици на министер.

4. Министерството на финансите ќе ја задржи како своја администрација организационата единица што врши работи на буџетот, комисијата за експорт-пријација, комисијата за координација на ликвидациите, одделението за државни долгови и барачки и заштита на државниот имот во странство одделението за контрола на систематизацијата на работните места и контрола на фондот на платите, одделението на финансиска статистика како и организационите единици што ги довршуваат работите започнати од Министерството и финансите во управната постапка.

5. Предметките на приходите и расходите што се однесуваат до администрацијата од точ. 1 се пренесуваат на Стопанскиот совет.

6. За извршувањето на ова решение ќе се грижи Претседателот на Стопанскиот совет, а реорганизацијата предвидена со ова решение ќе се изврши до 15 јули 1952 година.

7. Помошниците односно замениците на министер што раководаат со сектори на Стопанскиот совет како и помошникот на министерот на финансите за буџетските работи се овластени да донесуваат решенија во административната и административно-казнената постапка како и решенија за службеничките односи за кои не се бара согласност од Претседателот на Владата.

8. Решение за преместување, за престанок и за други службенички односи на службениците што не се преземаат во единствената администрација на Стопанскиот совет по извршената реорганизација донесува досегашниот надлежен член на Владата.

9. Ова решение влегува во сила одма.

Бр. 1866

3 јули 1952 година

Белград

Потпретседател на Советот
за законодавство и изградба на
народната власт на Владата на ФНРЈ,
Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

Согласен,

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Стопанскиот совет,

Борис Кидрич, с. р.

466.

СООПШТЕНИЕ

ОД ЦЕНТРАЛНАТА КОМИСИЈА ПРИ СТОПАНСКИОТ СОВЕТ НА ВЛАДАТА НА ФНРЈ ЗА ПРИМЕНУВАЊЕ ПРОПОРЦИЈАТА ОД ОПШТЕСТВЕНИОТ ПЛАН

За местото на пресметувањето со банката

1. — Главната дирекција на југословенските железници и Главната дирекција на поштите вршат пресметување со банката во местото на своето седиште односно кај онаа филијала на Народната банка на ФНРЈ при која имаат своја редовна текуќа сметка и која во својата општествена евиденција води податоци за нивниот остварен доход и за неговата расподелба.

Уплатите на акумулациите и фондовите што ги вршат дирекциите на поштите кај банките во своето седиште се сметаат како аконтации до периодичното

пресметување помеѓу Главната дирекција на поштите и Главната централа на Народната банка во Белград, каде што се води и општествената евиденција за Главната дирекција на поштите.

Остварената акумулација и фондовите Народната банка на ФНРЈ ќе ги дели по поодделни дирекции и народни републики сразмерно на потрошениот фонд на платите на нивното подрачје.

Доколку со општествените планови на народните републики е предвидено учество на буџетите на народните одбори во општествениот придонес од југословенските железници и од дирекциите на поштите, телеграфите и телефоните, Народната банка ќе го одобрува тоа учество сразмерно на фондот на платите потрошен на подрачјето на тие одбори. Овие претпријатија се должни на Народната банка на ФНРЈ да и дадат потребни податоци за потрошениот фонд на платите по подрачјата на народните одбори поради давање на тоа учество. Ако не е предвидено учество на буџетите на народните одбори сиот буџетски дел на општествениот придонес ќе се кинжи само во според на сојузниот и републичките буџети.

2.— Сите други стопански претпријатија вршат пресметување со банката во местото на своето седиште односно кај онаа филијала на Народната банка на ФНРЈ при која имаат своја редовна текуќа сметка, без обзир на тоа дали Народната банка на ФНРЈ води ва нив податоци во својата општествена евиденција или не ги води тие податоци.

Овие стопански претпријатија кои имаат работни единици во своето седиште должни се на Народната банка на ФНРЈ со која вршат пресметување да и дадат податоци за потрошениот фонд на платите по поодделни околии односно градови поради давање учество во остварената акумулација и фондовите сразмерно на потрошениот фонд на платите.

За делот на акумулацијата и фондовите што им се остава на претпријатијата

3.— Претпријатијата, чијата основна дејност им припаѓа на повеќе стопански области (како на пример: шумско-индустриски претпријатија), добиваат при пресметувањето и распределбата на остварената акумулација и фондовите на име делот за самостојно располагање на претпријатијата износ што и одговара на пондерираната стопа за тие области (по стопите од чл. 1, главата III под А од Законот за општествениот план на Федеративна Народна Република Југославија за 1952 година, — „Службен лист на ФНРЈ бр. 17/52).

Пример на шумско-индустриско претпријатие:

	АФ.	Стопа	Дел за самостојно располагање
Од областа на шумарството	2.000	8 %	160
Од областа на индустријата	3.000	2,8%	84
	5.000		244
пондерираната стопа:	$\frac{244 \cdot 100}{5.000}$		= 4,88%

Пондерирањето на стопата треба да се изврши во забелешка на самото решение од комисијата.

Вака пондерирана стопа важи ретроактивно од 1 јануари 1952 година, но со тоа што евентуалните разлики, кои што ќе настанат поради тоа, ќе се намират во целост при првата наредна распределба на остварената акумулација и фондови.

За применување на општествениот план на издавачките претпријатија

4.— На заработката на работниците и службениците во издавачката дејност, издавачките претпријатија

тија плаќаат 45% на име придонес за социјално осигурување. Наплатата на овој придонес ја врши Народната банка при издавањето на готовината за исплатување на заработките.

5.— Издавачките претпријатија кои покрај издавачката дејност се занимаваат и со други дејности (издавачко-печатарски претпријатија, издавачко-книжарски претпријатија, издавачко-печатарско-книжарски претпријатија), ќе отвораат за секоја ваква дејност одделна текуќа сметка кај Народната банка. Со тоа се овозможува Народната банка за другите дејности на издавачките претпријатија да води општествена евиденција применувајќи ги соодветните прописи во поглед на обврските од тие дејности спрема општествениот план (сметајќи ја книжарската дејност за трговска).

6.— За издавачките претпријатија што вршат книжарска дејност, а имаат кај Народната банка една текуќа сметка за обете дејности (т. е. кои не ќе отвораат одделна сметка за оваа дејност) ќе се применуваат на целото претпријатие обврските што важат за трговската дејност.

Од Централната комисија при Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ, 5 јули 1952 година, Белград.

УКАЗИ

Врз основа на чл. 74 точ. 10 од Уставот на ФНРЈ, а по предлог од Владата на ФНРЈ, Президиумот на Народната скупштина на Федеративна Народна Република Југославија издава

УКАЗ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ВОНРЕДЕН ПРАТЕНИК И ОПОЛНОМОШТЕН МИНИСТЕР НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО ЕТИОПИЈА

За вонреден пратеник и ополномоштен министер на Федеративна Народна Република Југославија во Етиопија се назначува Милац Ристиќ, вонреден пратеник и ополномоштен министер на Федеративна Народна Република Југославија во Каиро.

Министерот на надворешните работи ќе го изврши овој указ.

У бр. 1066

25 јуни 1952 година

Белград

Президиум на Народната скупштина
на Федеративна Народна Република Југославија

Секретар,
Миле Перунички, с. р.

Претседател,
др Иван Рибар, с. р.

ОД СЛУЖБЕНИТЕ ЛИСТОВИ НА НАРОДНИТЕ РЕПУБЛИКИ

НАРОДНЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ

„Народне новине“ службени лист Народне Републике Хрватске во бројот 24 од 29 мај 1952 година објавуваат:

Уредба за ставање во сила на Уредбата за организацијата на геодетската служба;

Решение за определување делегат на Владата на НР Хрватска за работите на околицјата Бује на Југословенската зона на Слободната Територија на Трст;

Правилник за извршување на Уредбата за оснивање Фонд за социјални установи;

Правилник за ставање во сила на Правилникот за устројството на водостопанските оддели на Комитетот за водостопанство.

Во бројот 25 од 5 јуни 1952 година објавуваат:

Наредба за определување градежни објекти за кои Републичката градежна инспекција ќе основа комисија за преглед на извршените градежни објекти;

Решение за определување пансионските угостителски дуќани во кои можат да се користат повластиците за време на користењето на годишниот одмор.

Во бројот 26 од 12 јуни 1952 година немаат службен дел.

Во бројот 27 од 19 јуни 1952 година објавуваат:

Указ за прогласување на претпријатието Електромлин „3 јануар“ во Пула, за претпријатие од републичко значење;

Исправка на Указот за свикнувањето на Соборот на Народна Република Хрватска во II вонредно заседание и законите и одлуките донесени на тоа заседание.

Во бројот 28 од 26 јуни 1952 година објавуваат:

Уредба за оснивање Советувалиште за одгледување деца и младина;

Уредба за укинувањето на задолжителниот откуп на житата;

Уредба за укинување на задолжителниот откуп

Уредба за укинување на Новинарската школа во Загреб;

Уредба за укинувањето на Средната фискултурна школа во Загреб.

УРАДНИ ЛИСТ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ СЛОВЕНИЈЕ

„Урадни лист Народне Републике Словенија“ во бројот 15 од 27 мај 1952 година објавува:

Уредба за изменување на Уредбата за бројот на окружните и околицките судови во НР Словенија и нивната месна надлежност;

Уредба за укинување Главната дирекција за угостителството на НР Словенија;

Наредба за пренесување должноста и за работењето на окружните и околицките судови со обзир на новата месна надлежност.

Во бројот 16 од 10 јуни 1952 година објавува:

Решение за именување јавниот правобранител на НР Словенија;

Правилник за водење работни книги при занаетчиските дуќани;

Наредба за здравствениот надзор над реконвалесцентите и бацилоносците на кореман тифус, паратифус и дизентерија;

Напатствие за водење работни книги при занаетчиските дуќани;

Исправка на Указот за определување одбор на Советот за просвета и култура на Владата на НР Словенија и за именување и потврда на неговите членови.

Во бројот 17 од 21 јуни 1952 година објавува:

Указ за свикнување на Народното собрание на Народна Република Словенија во III вонредно заседание;

Правилник за дозвола на сечењето и за начинот и времето на искористувањето на шумите.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

„Службени гласник Народне Републике Србије“ во бројот 21 од 28 јуни 1952 година објавува:

Решение за определување поблиски граници на подрачјата на Грделичката Клисурa и Врањската Котлина;

Напатствие за определувањето и користењето земјиштата што подложуваат на спирање и одронување на подрачјето на Грделичката Клисурa и Врањската Котлина.

Напатствие за пренесување надлежноста за водење деловите на земјишните книги од укинатите околицките судови.

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

„Службени лист Народне Републике Босне и Херцеговине“ во бројот 15 од 14 јуни 1952 година објавува:

Указ за укинување Главната дирекција на задружното селско стопанство на НР Босна и Херцеговина и за пренесување работите на водостопанството во надлежност на Советот за селско стопанство и шумарство на НР Босна и Херцеговина;

Указ за разрешување од должноста директорот на Главната дирекција на задружното селско стопанство на НР Босна и Херцеговина;

Наредба за начинот на утврдувањето и расподелбата на трошењето вода на корисниците во станбените и работните простории;

Решение за определување угостителските дуќани и одмаралишта во кои ќе се дава попуст од продавните цени на пансионските угостителски услуги и за траењето на туристичката сезона во 1952 година;

Решение за одобрувањето за оснивање и работењето на културно-уметничкото друштво на слепите „Аугуст Цесарец“ во Сараево;

Решение за изменување називот и одобрување измена на правилата на „Друштво ветеринара и ветеринарских техничара НР Босне и Херцеговине“.

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

„Службен весник на Народна Република Македонија“ во бројот 18 од 13 јуни 1952 година објавува:

Наредба за отпочнување со работата на Околицкиот суд во Пехчево и за престанокот на работата на укинатите околицки судови;

Решение за издавање дозволи за риболов и висина на надокнадата за риболов во 1952 година;

Тарифа за превозење стоки со моторни возила во друмскиот сообраќај.

Во бројот 19 од 23 јуни 1952 година објавува:

Решение за оснивање на Македонското геолошко друштво — Скопје;

Решение за оснивање Друштво на обединетите нации за Народната Република Македонија.

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЦРНЕ ГОРЕ

„Службени лист Народне Републике Црне Горе“ во бројот 13 од 14 јуни 1952 година објавува:

Одлука на Народното собрание на Народна Република Црна Гора за потврда Указот на Президиумот на Народното собрание на НР Црна Гора донесено во

времето помеѓу IV редовно и II вонредно заседание на Народното собрание на НР Црна Гора согласно на чл. 74 точ. 4, 7 и 9 од Уставот на НР Црна Гора;

Наредба за сузбивање и увиштување плевели;

Наредба за делничното односно потполното ослободување од плаќање на надокнадата за лекување во здравствени државни установи;

Правилник за вршење занает кај куќата на порачот;

Правилник за вршењето на занаетчиските радиности без постојано работно место;

Напатствие за регистрација на дозволите за вршење занаетчиски радиности без постојано работно место и дозвола за вршење занает кај куќата на порачот.

СОДРЖАЈ:

	Страна
447. Уредба за наградување учениците во стопанството — — — — —	681
448. Уредба за јавните радиодифузни станици и за радиодифузијата — — — — —	681
449. Уредба за укинување на Новинарската и дипломатска висока школа во Белград — — — — —	683
450. Уредба за изменувања и дополнувања на Уредбата за придонесот за социјално осигурување — — — — —	683
451. Уредба за изменувања и дополнувања на Уредбата за работните односи и платите на уметниците и на помошниот уметнички персонал — — — — —	684
452. Уредба за изменувања и дополнувања на Основната уредба за звањата и платите на службениците на државните органи — — — — —	685
453. Уредба за изменувања и дополнувања на Уредбата за звањата и платите на службениците на Народната банка на ФНРЈ — — — — —	685
454. Уредба за изменувања и дополнувања на Уредбата за звањата и платите на железничкиот персонал — — — — —	686
455. Уредба за изменувања и дополнувања на Уредбата за звањата и платите на службениците на поштенско-телеграфско-телефонската служба — — — — —	686
456. Уредба за изменувања и дополнувања на Уредбата за звањата и платите на службениците во ветеринарната служба — — — — —	687
457. Решение за оснивање Завод за школска опрема — — — — —	687
458. Решение за издвојување претпријатија од состав на Главната дирекција на југословенските железници — — — — —	688
459. Правилник за изменувања и дополнувања на Правилникот за извршување на Законот за воената обврска на државјаните на Федеративна Народна Република Југославија — — — — —	688
460. Правилник за изменувања и дополнувања на Правилникот за звањата и платите на службениците на статистичките служби — — — — —	694
461. Нapatствие за применување на Уредбата за инвалидските принадлежности — — — — —	695
462. Нapatствие за дополнување на Нapatствието за применување на Уредбата за додатците на деца — — — — —	698
463. Решение за помошта на државата во трошковите за градба на станбени згради на работниците и службениците во 1952 година — — — — —	700
464. Решение за замена на откупните бонови добивени со продажба на слободни девизи и валути за индустриски бонови — — — — —	700
465. Решение за реорганизација на сојузната администрација во стопанството — — — — —	701
466. Сопштение од Централната комисија при Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ за применување пропорциите од општествениот план — — — — —	701

ТАРИФА ЗА ОБЈАВУВАЊЕ ОГЛАСИ ВО „СЛУЖБЕНИОТ ЛИСТ НА ФНРЈ“

Огласот за прогласување исчезнати лица за умрени се наплатува 230 динари и 30 динари за доказниот примерок.

ПОКАНА ЗА УПЛАТА НА РАЗЛИКАТА ВО ПРЕТПЛАТАТА НА „СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФНРЈ“ ЗА 1952 ГОДИНА

Бидејќи при крај на минатата година не се знаеја цените на хартијата и на графичките услуги, затоа што новиот финансиски и плански систем е воведен дури на 1 јануари 1952 година, претплатата на „Службен лист на ФНРЈ“ во 1952 година е примана во вид на АКОНТАЦИЈА во износ од 800 динари за еден примерок.

Цената на претплатата е УТВРДЕНА во износ од 1.000 динари па ги молиме сите претплатници разликата од 200 динари за еден примерок да ја испратат веднаш со чековната уплатница што била приложена во „Службениот лист на ФНРЈ“, бр. 30/52, оти инаку по истекот на аконтацијата ќе се запре натамошното испраќање на листот.

Молиме приложениот чек да се испише читливо и јасно, а доколку претплата се испраќа со вирмански чек треба на грбот од вирманскиот налог да се пренесе бројот од грбот на чекот што ви е испратен. Треба да се одбегнува пишување на кален и да било кратеници.

Бидејќи по новите прописи плаќањето преку банка да се врши само по налог од сопственикот на сметката („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 22/51), молиме разликата на претплатата да се положи или вирманска одеднаш на нашата текуќа сметка 1032-900-880 при Народната банка на ФНРЈ, Централната за НР Србија.

ОД АДМИНИСТРАЦИЈАТА НА „СЛУЖБЕНИОТ ЛИСТ НА ФНРЈ“
Белград, поштенски фах 226